

(1)

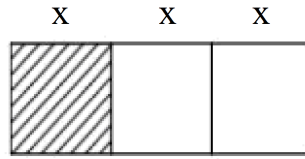
پاسخ تشریحی ریاضی انسانی کنکور تیرماه ۱۴۰۳ - تهیه و تنظیم: کوهیار عیوضی

۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

عرض مستطیل = x ، طول مستطیل = $3x$
 اختلاف طول و عرض مستطیل = $3x - x = 2x$

مساحت مستطیل بزرگ = $(3x)(x) = 3x^2$

مساحت هر یک از مربع ها = $(x)(x) = x^2$

نوشتن رابطه داده شده به صورت ریاضی:

$$3x^2 = \frac{2}{3}x^2 + 14 \xrightarrow{\times 3} 9x^2 - 2x^2 = 42 \Rightarrow 7x^2 = 42 \Rightarrow x^2 = 6 \Rightarrow \begin{cases} x = +\sqrt{6} \\ x = -\sqrt{6} \text{ ق ق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف طول و عرض مستطیل} = 2\sqrt{6}$$

۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\begin{aligned} (A - B) - (C - B) &= (A \cap B') \cap (C \cap B')' = (A \cap B') \cap (C' \cup B) \\ &= (A \cap B' \cap C') \cup (A \cap B' \cap B) = A \cap B' \cap C' = (A - B) - C \end{aligned}$$

$\underbrace{\quad \quad \quad}_{\emptyset}$
 $\underbrace{\quad \quad \quad}_{\emptyset}$

۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$f(x) = 5x^2c - (ax^2 - abx + x - b)c = (5c - ac)x^2 + (ab - 1)x + bc$$

چون تابع f ثابت است باید ضرایب x و x^2 صفر باشند، داریم:

$$\begin{cases} 5c - ac = 0 \Rightarrow a = 5 \\ ab - 1 = 0 \Rightarrow b = \frac{1}{5} \end{cases} \Rightarrow f(x) = \frac{c}{5}$$

از طرفی:

$$f(x+y) = f(x)f(y) - 2 \Rightarrow \frac{c}{5} = \frac{c}{5} \times \frac{c}{5} - 2 \xrightarrow{\times 25} c^2 - 5c - 50 = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 10 \checkmark \\ c = -5 \text{ ق ق} \end{cases}$$

۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\sqrt{\pi} \times |\sqrt{\pi}| > 0 \xrightarrow{\text{رابطه اول}} f(\sqrt{\pi}) = [1 - \sqrt{\pi}] = [-0.7] = -1 \quad (\sqrt{\pi} \simeq 1.7)$$

$$\underbrace{(-1/7)}_{\ominus} \times \underbrace{|-1/7|}_{\oplus} < 0 \xrightarrow{\text{رابطه دوم}} f(-1/7) = [1 + 2(-1/7)] = [-2/4] = -3$$

$$\Rightarrow f(\sqrt{\pi}) + f(-1/7) = -1 - 3 = -4$$

۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\frac{a-3}{-1-a} = \frac{3a-a}{1-(-1)} \Rightarrow \frac{a-3}{-1-a} = a \Rightarrow a-3 = -a-a^2 \Rightarrow a^2+2a-3=0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ a=-3 \end{cases} \Rightarrow \text{غ ق ق غ} \Rightarrow (1, 3), (-1, 1), (1, 3)$$

نامتمایز

۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$f(7) = \frac{k}{7} - 1 = \frac{1}{7} \Rightarrow k = 3$$

برای این که f تابع باشد باید داشته باشیم:

$$g\left(-\frac{5}{2}\right) = \frac{n-1}{2} = -\frac{3}{2} \Rightarrow n = -2$$

برای اینکه g تابع باشد باید داشته باشیم:

$$\Rightarrow \begin{cases} f = \left\{ \left(7, \frac{1}{7}\right), \left(-\frac{5}{2}, -2\right), (5, 2) \right\} \\ g = \left\{ (5, -2), \left(-\frac{5}{2}, -\frac{3}{2}\right), (4, -5) \right\} \end{cases} \Rightarrow f - g = \left\{ \left(-\frac{5}{2}, -\frac{1}{2}\right), (5, 4) \right\}$$

$$\Rightarrow A = \left\{ -\frac{1}{2}, 4 \right\}$$

$$A \text{ مجموع مقادیر اعضای } = 4 - \frac{1}{2} = \frac{7}{2}$$

۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حاصل ضرب ریشه‌ها $\frac{c}{a}$ و حاصل جمع ریشه‌ها $-\frac{b}{a}$ باید مثبت باشد.

$$\text{حاصل ضرب ریشه‌ها} = \frac{2a-1}{2a+1} > 0 \text{ و حاصل جمع ریشه‌ها} = \frac{4a}{2a+1} > 0$$

$$\Rightarrow a > \frac{1}{4} \text{ یا } a < -\frac{1}{4}$$

در بین گزینه‌ها تنها گزینه ۳ در این بازه قرار دارد

۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\frac{\cancel{x^2} - 2\cancel{x} + 3 - \cancel{x^2} + 2\cancel{x}}{x^2 - 2x} = \frac{x}{x-2} \Rightarrow 3(x-2) = x(x^2 - 2x) = x^2(x-2)$$

$$\Rightarrow \cancel{3(x-2)} = x^2 \cancel{(x-2)} \Rightarrow x^2 = 3 \Rightarrow \begin{cases} x = +\sqrt{3} \Rightarrow \text{جواب مثبت ۱} \\ x = -\sqrt{3} \Rightarrow \text{جواب منفی ۱} \end{cases}$$

۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$1, 4, 5, 9, \frac{10}{5}, 11, \frac{11}{5}, 15, 17$$

↓
میانه

$$\bar{x} = \frac{14}{9} = \frac{28}{3}, \text{ میانه} = \frac{10}{5} = \frac{21}{2} \Rightarrow \text{حاصل ضرب میانه در میانگین} = \frac{28}{3} \times \frac{21}{2} = 14 \times 7 = 98$$

۱۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فرض کنیم فراوانی داده A برابر x باشد. با توجه به اطلاعات سؤال در نمودارهای داده

$$f_A = x, f_B = x, f_C = \frac{x}{2}, f_D = \frac{x}{6} \quad \text{شده:}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع فراوانی نمودار ب} = x + \frac{x}{2} + \frac{x}{6} = 10 \cdot \frac{x}{6} = 10k \quad (\text{مضرب } 10)$$

بین گزینه‌ها فقط یک مضرب ۱۰ داریم.

۱۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در مهمانی اول مریم، ۷ نفر حضور دارند (خود مریم فراموش نشود).

$$\bar{x} = \frac{a + b + 21 + 22 + 23 + 25 + 27}{7} = \frac{118 + a + b}{7}$$

$$\bar{x} = a \quad \text{از روی نمودار داریم:}$$

$$a = \frac{118 + a + b}{7} \Rightarrow 6a - b = 118 \quad (1) \quad \text{در نتیجه خواهیم داشت:}$$

با توجه به نمودار: $\delta = b - a$ و از آنجا که $\delta^2 = 4$ خواهیم داشت:

$$(b - a)^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} b - a = 2 & (2) \\ b - a = -2 & \text{غ ق ق} \end{cases} \xrightarrow{(1), (2)} \begin{cases} a = 24 \\ b = 26 \end{cases} \Rightarrow \bar{x} = 24$$

در مهمانی دوم، ۱۰ نفر حضور دارند و ۷ نفر قبلی هرکدام ۱۰ سال بزرگتر شده‌اند. پس داده‌ها به شکل زیر خواهند بود:

سن پدربزرگ، سن مادربزرگ، ۳۷، ۳۶، ۳۵، ۳۴، ۳۳، ۳۲، ۳۱. سن فرزند مریم

پدربزرگ و مادربزرگ و فرزند مریم، داده‌ی دورافتاده هستند. می‌دانیم هرگاه داده‌ی دورافتاده داشته باشیم، شاخص

مرکزی مناسب، «میانه» خواهد بود و چون ۱۰ داده داریم، میانه برابر است با میانگین دو داده‌ی وسط:

$$\text{میانه} = \frac{34 + 35}{2} = 34.5$$

۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دلخواه $r, q \equiv F, P \equiv T$

بررسی گزینه‌ها:

$$(T \Rightarrow r) \Rightarrow F \equiv \sim r \quad (\text{بستگی به } r \text{ دارد}) \quad (2) \quad (F \Rightarrow r) \Rightarrow T \equiv T \Rightarrow T \equiv T \quad (1)$$

$$(r \Rightarrow T) \Rightarrow F \equiv F \quad (4) \quad (r \Rightarrow T) \Rightarrow F \equiv F \quad (3)$$

(۴)

۱۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به نمودار داریم:

$$a = \frac{-18000}{30} = -600 \Rightarrow n = -600x + 18000 \Rightarrow x = \frac{n - 18000}{-600} \quad (1)$$

$$\Rightarrow \text{تابع درآمد: } \frac{n - 18000}{-600} \times n = -\frac{1}{600}n^2 + 30n$$

$$\text{تابع هزینه: } 25n + 18000$$

$$\text{تابع سود: } -\frac{1}{600}n^2 + 30n - 25n - 18000 = -\frac{1}{600}n^2 + 5n - 18000$$

$$\text{تعداد کالا: } n = \frac{-5}{2\left(-\frac{1}{600}\right)} = 1500$$

$$\xrightarrow{(1)} x = \frac{1500 - 18000}{-600} = 27/5$$

$$14- \text{گزینه ۴ پاسخ صحیح است.} \quad \bar{x} = 2 \times 80 = 160 \quad \text{میلیون ریال} \quad \bar{x} = \frac{\bar{X}}{2} \Rightarrow \text{خط فقر}$$

۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

توجه: «ی» حتماً باید حرف آخر باشد و گرنه نقطه‌دار محسوب می‌شود.

$$\frac{y}{1} \boxed{\text{--- --- --- ---}} = 1 \times 4! = 24$$

جایگشت ۴ حرف
دیگر ۴!

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} \quad 16- \text{گزینه ۲ پاسخ صحیح است.}$$

$$n(S) = \binom{6}{3} \times \binom{3}{3} = 20$$

$$A = \{(1, 2, 3), (2, 3, 4), (3, 4, 5), (4, 5, 6)\} \Rightarrow n(A) = 4$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{4}{20} = \frac{1}{5}$$

(۵)

۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$a_1 = \frac{3}{4} \Rightarrow a_2 = \frac{1}{1+2\left(\frac{3}{4}\right)} = \frac{1}{1+\frac{3}{2}} = \frac{2}{5} \Rightarrow a_3 = \frac{1}{1+2\left(\frac{2}{5}\right)} = \frac{1}{1+\frac{4}{5}} = \frac{5}{9}$$

$$\Rightarrow \frac{a_2}{a_3} = \frac{\frac{2}{5}}{\frac{5}{9}} = \frac{18}{25} = \frac{72}{100} = 0.72$$

۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. $8, 12, 16, \dots$ $d = 4, n = 12, a_1 = 8$

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{12} = 6(16 + 11 \times 4) = 360$$

۲ سالن جدید با نصف ظرفیت کنونی: $S_{n \text{ جدید}} = 180$

دارای همان نظم قبلی: $d = 4$

با ۴ صندلی در ردیف نخست: $a_1 = 4$

$4, 8, 12, \dots$ $n = ?$

$$S_n = 180 = \frac{n}{2} [2(4) + (n-1) \times 4] = \frac{n}{2} (4n + 4) = 2n(n+1) \Rightarrow 90 = n(n+1) = 9 \times 10$$

$$\Rightarrow n = 9$$

یعنی هریک از سالن‌های جدید ۹ ردیف صندلی خواهد داشت.

$$\begin{cases} a_3 = 7 \\ a_7 = 49 \end{cases} \Rightarrow a_{11} = ?$$

۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$r = \sqrt[n-m]{\frac{a_n}{a_m}} \Rightarrow r = \sqrt[7-3]{\frac{49}{7}} = \sqrt[4]{7} \quad (1)$$

$$a_{11} = a_7 \times r^4 \xrightarrow{(1)} a_{11} = 49 \times 7 = 343$$

۲۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\frac{a^3 \times a^2 \times a^3}{a^2 \times a^2} = 5^a \times 5^3 \Rightarrow a^4 \times 5^5 = 5^a \times a^4 \Rightarrow 5^5 = 5^a \Rightarrow a = 5$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{5} \times 5^x - 1 \Rightarrow f(2) = \frac{5^2}{5} - 1 = \frac{25}{5} - 1 = 5 - 1 = 4$$

پاسخ تشریحی سوالات علوم و فنون ادبی کنکور تیر ماه سال 1403

علیرضا احمدی - رضا رنجبری

سوال 21) پاسخ گزینه 1

«عباس نامه»، اثر وحید قزوینی (نثر مصنوع)
«احسن التواریخ»، اثر حسن بیگ روملو (نثر بینابین)

سوال 22) پاسخ گزینه 3

عبارات صحیح :

- ورود بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی، سیاسی جدید از راه ترجمه متون عربی
- تاثیر پذیری برخی شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن
- به وجود آمدن شعر حکمی و اندرزی و آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی

سوال 23) پاسخ گزینه 4

- 1) ترکیب زنبور خانه به جای لانه زنبور
- 2) جدا نویسی نشانه منفی ساز فعل : نه اندیشید
- 3) به کار گیری کلمه بگسست در معنی بریده شدن
- 4) در این بیت واژه قاتل در معنای کشنده به کار رفته است که مطابق کاربرد امروزی است.

سوال 24) پاسخ گزینه 4

نثر در این دوره به دو جریان گرایش داشت:

- ساده نویسی : مانند طبقات ناصری از سراج جوزجانی و مرصادالعباد از نجم الدین رازی.
 - پیچیده نویسی : محتوا عمدتاً تاریخ حاکمان وقت . مانند : تاریخ و صاف، اثر و صاف الحضرة و تاریخ جهانگشای جوینی از عطاملک جوینی.
- «تاریخ الرسل و الملوک» اثر محمدبن جریر طبری مربوط به سبک عراقی نمی باشد.

سوال 25) پاسخ گزینه 1

- 2) جامع التواریخ متعلق به خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی
- 3) مرزبان نامه متعلق به سعد الدین وراوینی
- 4) شاهنامه ابو منصورى متعلق به عده ای از دانشوران خراسان

سوال 26) پاسخ گزینه 2

ایجاد کننده زمینه های گرایش به رمان نویسی و نثر داستانی به معنای نوین آن : عبدالرحیم طالبوف

اولین نویسنده رمان اجتماعی در سال 1301 : مشفق کاظمی

از چهره های معروف نویسندگان سبک تلفیقی : جمال میرصادقی

از شناخته ترین نویسندگان دوره مقاومت : هوشنگ گلشیری

سوال 27) پاسخ گزینه 4

گرایش به سبک های جدید نویسندگی مانند جریان سیاه ذهن ، مینی مال ، و مدرن نویسی

سوال 28) پاسخ گزینه 1

یکی از «ضعف های تکنیکی» در اغلب داستان های مشروطه ، «حضور راوی سوم شخص» و سخن گفتن او با خواننده است که امروزه کاربرد چندانی ندارد.

اکثر نویسندگان این دوره ، داستان را «مطابق ذوق عامه مردم» می نوشتند و سبک نویسندگی آنان ، مطابقت کاملی با «ادبیات داستانی جدید نداشت» .

سوال 29) پاسخ گزینه 3

برگ گل : استعاره از چهره / سنبل سیراب : استعاره از زلف معشوق / حقه لعل : استعاره از لب های معشوق / گهر : استعاره از دندان ها

سوال 30) پاسخ گزینه 2

تشبیهات : تن سیمگون / مهرویان / مهر دل / روی را به مانند زر کردن

انجام این کار توسط فلک : تشخیص و استعاره

روی : معنای چهره مورد قبول - معنای فلز «غ.ق.ق» و متناسب با زر

سوال 31) پاسخ گزینه 3

باغ جان : استعاره مصرحه از یار

از آنجا که منظور از باغ جان معشوق است ، استعاره مصرحه داریم نه مکنیه ! و تشخیص صورت نگرفته است.

تشبیه: لب به نوبر / ایهام: لب خورم (یاد خوردن لب هایت می افتم 2) به یاد لب هایت می نوشم و می خورم

سر : مجاز از فکر و اندیشه

سوال 32) پاسخ گزینه 2

تکرار : مست و همه / پارادوکس : هشیار بودن مست عشق

سوال 33) پاسخ گزینه 2

اسلوب معادله : با گذاشتن همانطور که و وجود استقلالی که در دو مصراع وجود دارد میتوان به وجود این آرایه پی برد.

(چشم های من خیره به دندان های تو است همانطور که لولو از دریای عمان جداشدنی نیست)

کنایه : از چشم جدا نشدن کنایه از توجه کردن

لف و نشر :

لف ۱ : رشته دندان

نشر ۱ : لولو شهوار

لف ۲ : چشم

نشر ۲ : بحر عمان

وجود تشبیه ملفوف که از ترکیب آرایه تشبیه و لف و نشر می باشد (یک طرف مشبه و طرف دیگر مشبه به)

سوال 34) پاسخ گزینه 1

مجاز : بیت اول : «دم» مجاز از لحظه / بیت دوم : «صد» مجاز از مقدار زیاد / بیت سوم : «خط» مجاز از نوشته دستور یا حکم

جناس : بیت اول : «دم» و «غم» / بیت دوم : «پا» و «یا» / بیت سوم : «مطیع» و «مطاع»

کنایه : بیت اول : «در دلش خار شکست» کنایه از متحمل سختی بسیار شد. / بیت دوم : «جبهه ساییدن» و «روی مالیدن» کنایه از

اطهار عجز و تسلیم بودن / بیت سوم : «سر گرداندن» کنایه از اعراض و نافرمانی

سوال 35) پاسخ گزینه 3

ه : استعاره مکنیه : انسان انگاری عشق

الف : تلمیح : اشاره غیرمستقیم به ماجرای نوشدارو (داروی حیات بخشی که پس از مرگ سهراب به وی رسانده شد)

ج : حسن تعلیل : آوردن دلیل غیرمنطقی برای باریدن ابر

د : مصراع دوم مصداقی است برای مصراع نخست

ب : حس آمیزی : «نظاره خشک»

سوال 36) چاسخ گزینه 1

ب: مجاز: «صد» مجاز از مقدار زیاد

ج: لفونشر: لف ۱: «روی» / لف ۲: «موی» / نشر ۱: روز / نشر ۲: شام

ه: تمثیل: آرودن مثال (مصدیقی) برای نداشتن غم عاشق توسط معشوق در مصراع دوم

الف: ایهام تناسب: واژه «قانون» در معنای قاعده آمده است و معنای ثانویه آن با «شفا» تناسب دارد. شفا و قانون هر دو اسم کتاب‌های بوعلی سینا هستند.

پاسخ گزینه 1 هم می‌تواند برای این سوال منطقی باشد

سوال 37) پاسخ گزینه 2

بیت «ج» ذوقافیتین است: «یکدیگر» و «بر» قافیه نخست و «مخوانید» و «بدانید» قافیه دوم هستند. در بیت «الف» نیز «کجایی» و «آبی» با حذف حروف الحاقی طبق قاعده یک قافیه می‌شوند.

سوال 38) پاسخ گزینه 4

واژه‌های «نهان» و «عیان» در بیت «ب» و واژه‌های «زیان» و «دهان» در بیت «د» با واژه «هجران» هم‌قافیه هستند.

واژه‌های «جا» و «ما» در بیت «ج» و واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت «ه» با واژه «رعنا» هم‌قافیه هستند.

توجه: واژه‌های «لیلی» و «اولی» در بیت «ه» به شکل «لیلا» و «اولا» خوانده می‌شوند.

سوال 39) پاسخ گزینه 3

وزن سروده صورت سوال و گزینه ۳:

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

سوال 40) پاسخ گزینه 4

مصراع‌ی که در «بحر رمل مثنی محذوف» سروده شدند:

حاصل آن توبه کردن این پشیمان گشتن است

و مصراع‌هایی که در بحر «هزج مسدس محذوف» سروده شدند:

-نشاید گنج بی آرام جستن

-جمالت آفتاب هر نظر باد

سوال 41) پاسخ گزینه 1

اوزان هر بیت:

گزینه ۱: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (هر دو ناهمسانند)

گزینه ۲: مفعول فعل مفعول فعل = مستفعل فعل مستفعل فعل

گزینه ۳: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن = مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن

گزینه ۴: مفعول فعلن مفعول فعلن = مستفعلن فعل مستفعلن فعل

سوال 42) پاسخ گزینه 2

وزن مصراع گزینه ۲: «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است که در بحر «سریع» سروده شده است نه بحر رجز مسدس محذوف

سوال 43) پاسخ گزینه 1

- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «ای» در واژه «طوطی» کوتاه تلفظ می شود.

- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: واو ربط در مصراع اول

- ابدال: تبدیل «فعلن» و «فعلن» در پایان مصراع دوم

- آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: در ابتدای هر دو مصراع فاعلاتن به جای فعلاتن آمده است.

سوال 44) پاسخ گزینه 3

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در گروه اسمی «رویِ قدح» مشهود و ملموس است.

سوال 45) پاسخ گزینه 2

ابیات فاقد ایهام و تمثیل هستند. ولی در ابتدای مصراع دوم آرایه مجاز در واژه «سر» مشهود است و قافیه نیز بر مبنای قاعده ۲ شکل گرفته است.

لازم به ذکر است، پذیرش قلب در رباعی مخالف رویکرد کتاب درسی، سوال ۱۶۰ کنکور ۱۴۰۱ خارج از کشور و سوال ۴۲ کنکور اردیبهشت سال ۱۴۰۳ است.

سوال 46) پاسخ گزینه 4

بیت صورت سوال و گزینه ۴، هر دو به لزوم حضور فعالانه در اجتماع و کسب فضائل از افراد مختلف جامعه اشاره می کند.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱: در ستایش سکوت

گزینه ۲: شکوه از نزدیکان و کسب فیض از بیگانگان

گزینه ۳: مفاخره و خودستایی شاعر

سوال 47) پاسخ گزینه 3

3) ترجیح معشوق بر همه چیز و همه کس

مفهوم سایر ابیات: ستم دوستی عاشق (راضی به فدا کردن جان برای معشوق)

سوال 48) پاسخ گزینه 4

مفهوم بیت سوال و گزینه 4) امروز، بدون فکر کردن به آینده و فردا خوشایند است (زندگی در لحظه و حال)

سوال 49) پاسخ گزینه 1

اشاره دارد به آیه: ان مع العسر يسرا: در پس هر سختی، آسانی است.

سوال 50) پاسخ گزینه 2

مفهوم «ب و د» اهمیت و تاثیر موسیقی بر سخن

مفهوم «ج و ه» ارزشمندی سکوت

پاسخ تشریحی علوم اجتماعی کنکور انسانی ۱۴۰۳-نوبت دوم

کوثر شاه حسینی - رتبه ۵۳۰ کنکور انسانی ۹۹ - دبیری علوم اجتماعی دانشگاه فرهنگیان - پردیس نسیه

۵۱- جهان متجدد فقط علمی را که با روش های تجربی به دست می آیند، علم می داند و علمی را که از روش های فرا تجربی(عقلانی و وحیانی) استفاده می کنند، علم نمی شناسد.

- وقتی فردی درباره موضوعی خاص می اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می کند، به جهان فرهنگی وارد می شود.

- جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می دهد.

۵۲- فرهنگ های مختلف، گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی ندارند. در طول زمان، در سرزمینی واحد، فرهنگ های متفاوتی پدید می آیند و در زمانی واحد در سرزمین های متعدد، فرهنگ های گوناگونی شکل میگیرند. عمر برخی از فرهنگ ها کوتاه و برخی دیگر طولانی است. برخی در مناطقی محدود به وجود می آیند و از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی کنند ولی برخی دیگر گسترش بسیاری دارند. نه تنها فرهنگ ها بلکه عناصر و اجزای فرهنگ ها نیز اینگونه اند؛ برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این گونه نیستند.

فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت، گستره جغرافیایی وسیع و تداوم تاریخی بالایی دارند.

۵۳- در هم ریختن نظم پیشین به بهانه رسیدن به جایگاه کشورهای غربی انجام شد؛ اما در عمل، این کشورها همچنان در جایگاه کشورهای پیرامونی و استعمارزده باقی ماندند. - قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت؛ قدرت آن ها وابسته با قدرت جهانی استعمار بود.

۵۴- قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده اند و مرز آنها براساس عمل مردم تغییر می کند.

حقایق هرچند خود ثابت اند؛ ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند.

۵۵- حکومت آریستوکراسی توسط ارسطو مطرح شد.

- روشی که ابوریحان بیرونی هزار سال پیش در بررسی های علمی خود در پیش گرفته بود، امروزه در تحقیقات مردم شناسی و جامعه شناسی متداول شده است.

- لمبروزو با روش تبیینی میخواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.

- «نظریه نوگرایی اسلامی»، «نظریه کنش دینی» و «نظریه مقاومت» از مهمترین نوآوری های این متفکر است.(طه عبدالحمین)

۵۶-

منابع یا عوامل قدرت	ابزار اعمال قدرت	ارزش های اجتماعی
شخصیت	تنبیهی	قدرت
مالکیت	تشویقی	ثروت
سازمان	اقناعی	دانش

۵۷- در جداسازی، گروه مسلط گروه های نژادی، قومی، مذهبی دیگر را به زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور میکند. همچنین، آنها را از تسهیلات و خدماتی مانند آموزش، بهداشت و درمان محروم می سازد یا این خدمات را با کیفیت بسیار پایین تری در اختیار آنها میگذارد.

- در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت ها و آرمان های آن را فراموش نکنند و به آنها تعلق خاطر داشته باشند آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است.

- توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی؛ مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن، مربوط به سکولاریسم پنهان است.

- جنگ ویتنام جهنمی ترین جنگ قرن بیستم نام گرفت. این جنگ زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود.

۵۸- در رویکرد اول (نسل اول روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود.

- امروزه سیاست با هیچ مقوله عینی و محسوسی مترادف نیست بلکه در کل جامعه و همه اجزای آن جاری است.

- از نظر رویکرد کمونیستی مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت، مخالفان قشربندی گمان میکنند، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.

- نظریه پردازان غربی، پس از فروپاشی بلوک شرق، طرف دیگری را برای جنگ جست و جو می کنند و جنگ را از کشورهای غربی (جنگ میان بلوک شرق و غرب) به فرهنگ ها و تمدن هایی منتقل کرده اند که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند.

۵۹- انقلاب های آزادی بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق میشدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند.

- اندازه گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین اینکه چه کسی از نژاد برتر برخوردار است و برگزاری جشنواره های زیبایی در روزگار ما، نشان دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده اند.

- احترام به قانون یک کنش اجتماعی است.

- جامعه شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح میدهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار میداند.

۶۰- سیاست دو وجه یا بعد اصلی دارد، یک بعد آن تدبیر و تنظیم امور - که امروزه به قانون کاهش یافته - و بعد دیگر آن، ضمانت اجرای قانون است که نیازمند قدرت میباشد.

- هرگاه عقاید و ارزش ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش هایی مواجه میشود.

- با شکل گیری استعمار و نفوذ دولت های غربی در کشورهای اسلامی، جریان اجتماعی دیگری به موازات نخستین بیدارگران اسلامی شکل گرفت. نسل اول این جریان به « منورالفکران» و نسل دوم آن به «روشنفکران» شهرت یافتند.

۶۱- با اینکه فضای مجازی معنای به روز بودن را در خود دارد ولی سبب میشود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود، با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرارگیرد و با وجود سرگرم شدن، سطحی شود.

۶۲- حمایت دولت ها از افراد کم درآمد و رقابت افراد بر اساس توانایی و شایستگی : طرفداران عدالت اجتماعی

- برده بودن دهقانان در نظام فئودالی: طرفداران قشربندی اجتماعی (رویکرد لیبرالی)

- برقراری عدالت با توزیع برابر ثروت: مخالفان قشربندی اجتماعی (رویکرد کمونیستی)

۶۳- فهم معنای زندگی: نقطه قوت جامعه شناسی تفسیری

- تاکید در ساختن جهان اجتماعی بر توانایی و خلاقیت افراد: دیدگاه جامعه شناسان انتقادی و تفسیری

- محدود شدن مطالعات به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده: نگرش جامعه شناسی تبیینی

- دست به عمل زدن کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند: باور رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی

۶۴- عقل در معنای خاص، قوه ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می شناسد.

- عقل انتقادی وضعیت ارزش های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می کند.

- عقل در معنای عام هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می شود که هم عالمان در دانش علمی از آن استفاده میکنند و هم عموم مردم در دانش عمومی از آن بهره میبرند.

۶۵- تشریح عبارات نادرست:

ج- رقابت های سیاسی استعمارگران، به ویژه در مناطق استعمارزده، با منافع اقتصادی استعمارگران پیوند میخورد.

د- امنیت، برای یک کشور آشوب زده، پدیده ای در قلمرو آرمانی و برای یک جامعه بسامان، در قلمرو واقعی است.

ه- انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی های انتسابی مانند وراثت، نژاد و... تعیین میشود؛ ولی در بسیاری از جوامع که مبتنی بر ویژگی های اکتسابی هستند، نیز شرایط به گونه ای است که در عمل، راه تحرک اجتماعی بر محرومان جامعه بسته میشود.

۶۶- گزینه ۴ فرضیه پاسخ اولیه به مسئله است و صحت آن تأیید نشده است (رد مورد ۱). روانشناس حتی هنگامی که از روش تجربی استفاده می‌کند عاری از جهت‌گیری ذهنی و مبانی غیرتجربی نیست (صفحه ۱۷) (رد مورد ۲). برای موضوعات مشاهده‌ناپذیر می‌توان از عقل و وحی کمک گرفت که از روشهای کسب آگاهی و معرفت هستند (رد مورد ۳). تبیین‌ها می‌توانند متفاوت و در عین حال صحیح باشند (صفحه ۱۵ کتاب) پس لزوماً به تبیین واحد نمی‌توان رسید (رد مورد ۴)

۶۷- گزینه ۲ سوگل در هفت سال اول، سامان در هفت سال دوم و سینا در هفت سال سوم قرار دارد. (مراحل رشد از نظر اسلام صفحه ۴۴)

۶۸- گزینه ۱ لبخند اجتماعی در ۲-۳ ماهگی و ترس از غریبه در ۸-۷ ماهگی رخ می‌دهند. (صفحه ۵۰)

۶۹- گزینه ۱ انسانها تمایل دارند اشیای ناقص را به صورت کامل ببینند (رد گزینه ۲). گزینه ۳ تعریف پردازش مفهومی است. اجزایی که از لحاظ شکل و اندازه یکسان هستند به صورت یک کل ادراک می‌شوند (رد گزینه ۴).

۷۰- گزینه ۴ وقتی محرک هدف دارای ویژگی بی‌نظیری باشد در بافتی که قرار گرفته سریعتر ادراک می‌شود.

۷۱- گزینه ۳ در مرحله رمزگردانی خطای حذف کردن و اضافه کردن رخ نمی‌دهد و این خطاها مربوط به ذخیره سازی یا بازیابی است.

در حافظه معنایی است که اطلاعات بر اساس نوع آن تقسیم‌بندی می‌شوند و شبکه سلسله مراتبی شکل می‌گیرد.

۷۲- گزینه ۲ فراخنای ارقام (اندوزش)، توجه ناقص (رمزگردانی)، به خاطر نیاوردن (بازیابی)، توجه کردن (اندوزش).

۷۳- گزینه ۳ روش اکتشافی در مواردی کاربرد دارد که راه حل مشخص و واضح در دسترس نیست. اینگونه نیست که حل مسئله خوب تعریف شده همیشه توأم با فشار روانی باشد. مرحله نهایی حل مسئله انتخاب راه حل جایگزین است.

۷۴- گزینه ۱ در روش بارش مغزی معیارها مشخص نیستند. گام به گام و طبق قواعد مشخص پیش رفتن از ویژگیهای روش تحلیلی است. روش شروع از آخر از روشهای اکتشافی است و امکان خطا در آن وجود دارد. در روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب (روش آزمون و خطا)، وضعیت مطلوب دسترسی به راه حل است.

۷۵- گزینه ۲ اینکه پدر علی معتقد است با گذر زمان مشکلش رفع می‌شود و دست به اقدامی نمی‌زند یعنی سبک تصمیم‌گیری اجتنابی دارد.

۷۶- گزینه ۴ بین دو ورزش مورد علاقه دچار تردید است یعنی نسبت به هر دو گرایش دارد.

۷۷- گزینه ۱ منابع انگیزه‌های بیرونی و درونی متفاوت است. عوامل غیر فیزیولوژیک که به رفتار شکل می‌دهند ناشی از نگرش هستند. ناهماهنگی شناختی از عوامل شکل‌گیری نگرش است.

۷۸- گزینه ۳ به دلیل ارتقا شغلی بوده پس انگیزه بیرونی است. همکارانش را مسبب می‌داند پس اسناد بیرونی است. اعتقاد دارد در سالهای آتی نیز موفق نخواهد شد پس اسناد پایدار است.

۷۹- گزینه ۲ در مقابله سازگارانه ممکن است عامل فشارآور حذف نشود بلکه به حداقل برسد (صفحه ۱۹۹) همچنین مقابله‌های سازگارانه لزوماً بلندمدت نیستند مثل شوخی کردن.

۸۰- گزینه ۴ گرچه در کتاب مثالی به این صورت نیامده ولی می‌توان گفت کسی که از کودکی دیابت داشته در پیوستار سلامت در جایی کمتر از میانه یعنی ناتوانی نسبتاً شدید قرار دارد. وقتی کسی که اضافه وزن دارد در میانه است اینکه جایگاه دیابتی کمی پایینتر از او باشد منطقی است.

۸۱. ● جواب صحیح گزینه (۳)

نکته: « لا یَبِغُ » و « لا خُلَّةَ » در صورت سوال « لا + اسم نکره » است و باید به صورت « نه + اسم » ترجمه شود !
بررسی سایر گزینه ها : در هیچ گزینه ای درست ترجمه نشده است. در گزینه (۴) « می توان » را اضافه آورده است !

۸۲. ● جواب صحیح گزینه (۲)

بررسی سایر گزینه ها :

گزینه ۱: « أَخَذَ » ترجمه نشده است. « وَ فِيهَا » ترجمه اش « و در آن » می شود، نه « تا در آن » !

گزینه ۳: « يُفَكِّرُونَ » و « یکتبون » فعل هستند و نباید به صورت مصدر ترجمه شوند !

گزینه ۴: « أَخَذَ » ماضی است و باید « شروع کردند » ترجمه شود - « تقلیل » کم کردن می شود ، نه « کم شدن »

۸۳. ● جواب صحیح گزینه (۴)

بررسی سایر گزینه ها :

گزینه ۱ و ۲: در صورت سوال، « الدُّرر » جمع است و ترجمه اش « مروارید ها » می شود و نباید مروارید، ترجمه شود !

گزینه ۳: در ترکیب « أنواع النباتات المختلفة » (کلمه **مختلفة**، صفتی است برای **أنواع** . چون برای جمع مکسر غیر عاقل، صفت مفرد

مؤنث می آورند . پس اگر صفت برای النباتات بود، از لحاظ تعداد، با آن هماهنگ می شد ! پس « انواع مختلف گیاهان » درسته !

+ همچنین کلمه « مردم » نباید به صورت مفعول ترجمه شود ، چون فاعل است !

۸۴. ● جواب صحیح گزینه (۴)

بررسی سایر گزینه ها :

گزینه ۱، ۲ و ۳: در صورت سوال، « الأمور » بدون ضمیر چسبیده است ، پس باید به صورت « کار ها » ترجمه شود، و نه « کار هایش » !

۸۵. ● جواب صحیح گزینه (۲)

بررسی سایر گزینه ها :

گزینه ۱ و ۴: در صورت سوال، « علاقة » مفرد است و ترجمه اش « رابطه ،ارتباط » می شود و نباید « روابط ، ارتباط ها » ترجمه شود !

گزینه ۳: در صورت سوال، « أعماق » جمع است و باید به صورت جمع، ترجمه شود !

۸۶. ● جواب صحیح گزینه (۱)

بررسی سایر گزینه ها :

گزینه ۲: کلمه « کانت » باید به صورت « بود » ترجمه شود، نه « است » !

گزینه ۳: در ترکیب « کانت تحمل » ماضی استمراری است و باید به صورت « حمل می کردند » ترجمه می شد !

گزینه ۴: ایرانیان، در روز اول فصل پاییز جشن می گرفتند، نه خود « روز اول پاییز » را !

۸۷. ● جواب صحیح گزینه (۳)

گزینه ۱: ترکیب « أحمر اللون » به معنای « قرمز رنگ » است و نباید به صورت اسم تفضیل ترجمه شود !

۸۸. ● جواب صحیح گزینه (۱)

بررسی سایر گزینه ها :

گزینه ۲ و ۴: فعل « یندم » مضارع است ولی در صورت سوال، « پشیمان شد » ماضی آمده است.

گزینه ۳: ضمیرهای متصلی که به کلمه های « بنته و یقبّله » چسبیده اند، باید به « بنت » برگردند و مؤنث باشند!

۸۹. ● جواب صحیح گزینه (۴)

ترجمه: « دشمنی عاقل، بهتر از دوستی نادان است »: بررسی سایر گزینه ها :

گزینه ۴: این بیت در مورد ظلم و ستم دوستان حرف می زند و هیچ ارتباطی با نادانی آنان ندارد!

ترجمه متن

کارشناسان به اهمیت مصرف انگور در حد اعتدال اشاره می کنند، زیرا حاوی درصد بالایی از قند است، زیرا خوردن مقادیر زیاد آن ممکن است منجر به افزایش قند خون شود و تایید می کنند که فواید مصرف انگور در حد اعتدال بیشتر از مضرات آن است! عناصر موجود در انگور به جلوگیری از زوال عقل و از دست دادن حافظه با افزایش سن کمک می کند. گفته شده که انگور جریان خون را در مغز بهبود می بخشد، بنابراین باعث بهبود حافظه روزانه می شود. مطالعات نشان داده اند (آشکار کرده اند) که خوردن تنقلات انگور می تواند به تعادل فشار خون کمک کند زیرا حاوی درصد بالایی از پتاسیم است که با کمک به باز شدن رگ ها به کاهش فشار خون کمک می کند.

انگور همچنین چرخه خواب را تنظیم می کند زیرا حاوی مقدار کمی هورمون خواب است و با خوردن آن قدرت بدن برای جلوگیری از بیماری ها افزایش می یابد زیرا سرشار از ویتامین C است.

۹۰. ● جواب صحیح گزینه (۲)

سوال: غلط را مشخص کن:

بررسی: سخن گزینه ۲، در متن نیامده است!

ترجمه گزینه ها:

گزینه ۱: خوردن میوه های پر از ویتامین C بخورید، به هنگام ابتلا به بی خوابی پیشنهاد می شود.

گزینه ۲: هرچه جریان خون به مغز بهبود یابد، انسان تصمیم گیری سالم تری خواهد داشت!

گزینه ۳: یکی از اهداف میانه روی، حفظ سلامت انسان است!

گزینه ۴: هیچ میوه یا غذایی نیست مگر اینکه فواید و مضراتی داشته باشد!

۹۱. ● جواب صحیح گزینه (۱)

سوال: خطا را مشخص کن:

در گزینه ۱: در متن، خوردن انگور به صورت میانه روی، خوب است! ترجمه گزینه ها:

گزینه ۱: خوردن انگور حتی در حد اعتدال برای بیماران دیابتی مضر است!

گزینه ۲: یکی از فواید انگور که با تاخیر اتفاق می افتد جلوگیری از فراموشی است!

گزینه ۳: هر کس متعهد شود که انگور را در برنامه غذایی روزانه خانواده خود قرار دهد، از فشار خون خلاص می شود!

گزینه ۴: خوردن انگور یکی از عواملی است که باعث آرامش اعصاب و خواب عمیق انسان می شود!

۹۲. ● جواب صحیح گزینه (۴)

سوال: متن تاکید می کند به :

در گزینه ۴: متن بر لزوم اعتدال و میانه روی در تغذیه تاکید می کند! ترجمه گزینه ها:

گزینه ۱: پایبندی به خواب کافی! گزینه ۲: دوری کردن مطلق از مواد قندی!

گزینه ۳: نگهداری از قدرت جسمانی برای مواجهه با بیماری ها! گزینه ۴: لزوم انجام میانه روی در تغذیه!

۹۳. ● جواب صحیح گزینه (۳)

بررسی گزینه غلط: « يُحَسِّن » از باب تَفَعَّلَ نیست. بلکه مضارع باب تَفَعَّلَ است.

۹۴. ● جواب صحیح گزینه (۱)

بررسی گزینه غلط: « مُعْتَدِلٌ » اسم فاعل است، نه اسم مفعول! در اسم مفعول، عین الفعل باید فتحه داشته باشد!

۹۵. ● جواب صحیح گزینه (۳)

بررسی گزینه غلط: « يَتَعَلَّمُونَ »، مضارع باب تَفَعَّلَ است و باید « يَتَعَلَّمُونَ » (فتحه در عین الفعل).

همچنین: « يُفَقِّهُونَ »، مضارع باب تَفَعَّلَ است و باید « يُفَقِّهُونَ » (کسره در عین الفعل)

۹۶. ● جواب صحیح گزینه (۱)

نکته: نون وقایه، به « اسم » نمی چسبد!

گزینه ۲: « تَمَنَعَنِي » . گزینه ۳: « أَعْنِي » . گزینه ۴: « أَخَذْتَنِي » .

۹۷. ● جواب صحیح گزینه (۲)

سوال: مشخص کن که حرف « باء » در معنا متفاوت باشد:

نکته: این تست مربوط به قواعد نیست و شامل ترجمه می شود! « بِ- » در عربی، معنای « به / با » و گاهی معنای « در »!

در گزینه ۲: « ب- » معنای « با » می دهد: « با زبانش »!

در بقیه گزینه ها معنای « در » می دهد. (۲) در منطقه (۳) در خیابان (۴) در اتاقش

۹۸. ● جواب صحیح گزینه (۳)

سوال: مشخص کن که « عَلِيٌّ » معنای فعل را نشان نمی دهد:

نکته: معمولاً ترکیب « عَلِيٌّ + اسم (مصدر) » معنای فعل می دهد!

در گزینه ۳: بعد از « عَلِيٌّ » فعلی است که آن فعل اجازه نمی دهد که « عَلِيٌّ » را فعل معنا کنیم. چون دو فعل کنار هم بی معنا می شود!

نکته: گزینه ۲ هم مشکوک است!

۹۹. ● جواب صحیح گزینه (۳)

سوال: مشخص کن آنچه را که امیدی به وقوع آن نداریم:

نکته: در این گونه سوالات، دنبال کلمه « آیت » بگردید!

۱۰۰. ● جواب صحیح گزینه (۱)

سوال: مشخص کن که منادا با بقیه متفاوت باشد:

گزینه ۲، ۳ و ۴: منادای مضاف هستند. یعنی بعد از منادا، مضاف الیه آمده است ولی در گزینه ۱، منادای مفرد وجود دارد!

نکته: در گزینه ۴: رَبِّ هَمَانٍ، رَبِّ + ی است که، « ی » ضمیر متکلم، در ربّ ادغام شده است و کسره جای آن را گرفته!

۱۰۱- کدام موارد، از تعالیم بودا است؟

الف: تنها راه رسیدن به نیروانا، غلبه کردن بر آرزو است.

ب: صداقت‌ورزی در پندار یکی از راه‌های غلبه بر درد و رنج است.

ج: رسیدن به نیروانا به معنای پایان رنج و درد بی‌انتهای زندگی است.

د: هدف نهایی تعالیم بودا، صداقت‌ورزی در حیطه‌های هشت‌گانه است.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

بر اساس صفحه 44 تاریخ دهم انسانی، فقط موارد ب و د صحیح می‌باشد، دلیل غلط بودن سایر موارد، الف) از طریق 8 راه می‌توان به نیروانا رسید نه یک راه ج) رسیدن به نیروانا به معنای غلبه بر آرزو و خواستن است نه غلبه بر درد و رنج

۱۰۲- کدام موارد درباره آسورستان در دوره باستان، درست است؟

الف: منطقه‌ای کم‌بارش اما دارای رودخانه‌های پرآب و تأسیسات آبیاری (سدها و بندها) بود.

ب: فاقد سابقه شهرنشینی بود و زندگی روستایی و اقتصاد کشاورزی ویژگی عمده آن به شمار می‌آمد.

ج: در هزاره دوم قبل از میلاد، در آنجا برده‌داری رواج داشت و قوانینی درباره کشتیرانی و زراعت وضع شده بود.

د: تنوع اجتماعی و فرهنگی و فقدان منابع طبیعی و معدنی، مانع تشکیل حکومت‌های مقتدر در آنجا شده بود.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ج» و «د»

باید توجه داشت که آسورستان بخش عظیمی از بین‌النهرین به حساب می‌آید، و موارد ج بر اساس صفحه 37 کتاب درسی در سال 1900 قبل میلاد که همان هزاره دوم قبل میلاد به حساب می‌آید، حمورابی اقداماتی را در آن مناطق انجام داد که از آن موارد می‌توان به قوانین در مورد کشتیرانی و زراعت و برده‌داری اشاره کرد، و همچنین بر اساس صفحه 120 کتاب درسی تاریخ دهم در آن مناطق سد های گوناگونی ساخته شده است.

۱۰۳- در کدام مورد «وجه مشترک» شورش‌های ایرانی پس از سقوط دو سلسله هخامنشی و ساسانی، درست بیان شده است؟

(۱) بیشتر در مناطق شرقی فلات ایران به‌ویژه خراسان و سیستان شکل گرفتند.

(۲) علی‌رغم شکست، زمینه ایجاد تغییرات سیاسی را فراهم کردند.

(۳) میان آنها نوعی وحدت و هماهنگی وجود داشت.

(۴) میان آنها ارتباط و هماهنگی وجود نداشت.

بر اساس صفحه 90 کتاب درسی در بین شورش‌های ایرانی پس از هخامنشی و ساسانی هیچ‌گونه ارتباطی وجود نداشت.

۱۰۴- با توجه به عقاید و باورهای مزدک، در صورت پیروزی جنبش وی، وقوع کدام‌یک از حالات زیر ممکن بود؟

الف: قدرت سیاسی و اداره امور کشور از شاه و دربار سلب و به طبقات پایین جامعه داده می‌شد.

ب: نظام غالب زمینداری تغییر می‌کرد و اراضی متعلق به طبقات بالا بین مردم تقسیم می‌شد.

ج: مردم طبقات پایین، مؤسسات و مراکز فرهنگی و آموزشی را در اختیار گرفته از آنها بهره‌مند می‌شدند.

د: مردم با تصاحب دارایی طبقات بالا و تقسیم آن، در زندگی از امکانات یکسان برخوردار می‌شدند.

(۱) «ج» - «د» (۲) «الف» - «ج» (۳) «ب» - «د» (۴) «الف» - «ب»

مطابق با صفحه 95 تاریخ دهم انسانی، مزدک طرفدار برابری مردم در بهره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. او اعتقاد داشت مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات پال، میان تهیدستان تقسیم شود.

۱۰۵- سه گزاره زیر درباره یک مورخ سنتی، به کدام وجه از تاریخ‌نگاری و روش پژوهش در تاریخ، اشاره دارند؟
الف: کتاب وی شرح لشکرکشی‌ها و اقدامات نظامی پادشاه است.

ب: وی در اغلب رویدادها حضور داشته و پادشاه را همراهی می‌کرده است.

ج: گزارش‌های او با زبانی دشوار و متکلف ثبت شده است.

۱) «الف» و «ج»: روش - «ب»: نقد روایت (خبر)

۲) «الف» و «ب»: نقد راوی - «ج»: نقد روایت (خبر)

۳) «الف»: نقد گزارش تاریخی - «ب»: نقد راوی - «ج»: بینش

۴) «الف»: بینش - «ب»: سنجش اعتبار راوی - «ج»: روش

بر اساس صفحه 15 تاریخ یازدهم یکی از مواردی که در اعتبار خبر مورد بررسی قرار می‌گیرد، زبان‌شناسی و خط‌شناسی هست، اشاره به (زبانی دشوار) در مورد ج به بررسی و نقد روایت اشاره دارد، و موارد الف و ب به نقد راوی.

۱۰۶- کدام مورد درباره ساختار اجتماعی و اقتصادی مکه (۱)، یثرب (۲) و طائف (۳) در دوره جاهلی، درست است؟

الف: روابط اقتصادی گسترده

ب: اشتغال به کشاورزی

ج: زیست‌گروه‌ها و قبایل یهودی

د: نبود مرجع سیاسی قدرتمند

۱) «د» از وجوه مشترک ۱، ۲ و ۳ و «ج» از نقاط مشترک ۲ و ۳ است.

۲) «الف» از وجوه پیوند ۱ و ۳ و «ب» از وجوه اشتراک ۲ و ۳ است.

۳) «ج» و «د» از ویژگی‌های ۲ و «الف» از اشتراکات ۱ و ۲ است.

۴) «ج» از اشتراکات ۱ و ۳ و «ب» و «د» از ویژگی‌های ۲ است.

مکه: مردمانی ثروتمند - تجارت گسترده

یثرب: مردمانی فقیر - اشتغال به کشاورزی - وجود قوم یهود - نبود مرجع سیاسی قدرتمند - عدم رابط تجاری و سیاسی

طائف: اشتغال به کشاورزی - روابط تجاری گسترده

مطالب صفحه 22، 31، 30 کتاب درسی

۱۰۷- کدام موارد درباره روم شرقی، درست است؟

الف: در دوره حکومت ساسانیان شکل گرفت و در دوره جانشینان شاهرخ تیموری سقوط کرد.

ب: کلیسای قسطنطنیه بر امور دینی قلمرو آن سلطه داشت و مردم حق داشتن عقاید مخالف با آن را نداشتند.

ج: در قرن هفتم میلادی یکی از شهرهای مسیحی‌نشین آن به نام ایلیا از سلطه امپراتوری خارج شد.

د: با از دست رفتن اسکندریه، نیروی دریایی امپراتوری ضعیف شد و شهر ایلیا از دست رفت.

۱) «الف» - «ج» ۲) «ب» - «د» ۳) «ج» - «د» ۴) «الف» - «ب»

روم شرقی در دوره حکومت ساسانیان در ایران شکل گرفت و نابودی آن نیز همزمان با جانشینان شاهرخ تیموری بود.

بر اساس 169، 168 کتاب تاریخ 11 کلیسا بر تمام حوزه‌های آن سرزمین تسلط داشت.

۱۰۸- در کدام موارد، اوضاع اجتماعی و اقتصادی ایران در سده‌های ۵ و ۶ هجری قمری درست توصیف شده است؟

- الف: مناسبات شهری توسعه یافت و دهقانان موقعیت اقتصادی خود را از دست دادند.
ب: طبقه جدید بازرگانان شهری شکل گرفت و صرافان نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.
ج: وجود نظام دیوانی کارآمد، بر رشد تجارت اثر نهاد و رشد تجارت به گسترش ریش‌ها منجر شد.
د: رشد شهرنشینی، به رونق تجارت، شکل‌گیری طبقه بازرگانان شهری و توسعه زبان فارسی منجر شد.
- (۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «د» (۳) «الف» - «ج» (۴) «ج» - «د»

سده‌های ۵ و ۶ ه. ق همزمان با حکومت غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی میباید و بر اساس مطالب صفحات 108، 107 و 110 کتاب تاریخ 2، فقط موارد الف و ج صحیح میباید،

علت غلط بودن سایر موارد (ب) طبقه جدیدی شکل نگرفت بلکه نقش طبقه پیشین پررنگ تر شد
(د) رونق تجارت عامل رشد شهرنشینی بود نه بالعکس.

۱۰۹- کدام مورد درباره انواع زمین‌های دوره صفوی درست است؟

- الف: عواید اراضی خاصه برای کاهش توان ایلات قزلباش مورد استفاده قرار گرفت.
ب: بخشی از درآمد اراضی خاصه و خصوصی در خدمت رونق هنر و معماری قرار می‌گرفت.
ج: اراضی ممالک و خصوصی قابلیت تبدیل شدن به اراضی وقفی را داشتند.
د: عباس اول با استفاده از درآمد اراضی خاصه و دیوانی، حقوق سپاه جدید را تأمین می‌کرد.
- (۱) «ج» - «د» (۲) «الف» ه «ب» (۳) «الف» - «د» (۴) «ب» - «ج»
- بر اساس صفحات 144 و 139 موارد الف و د صحیح میباید.

۱۱۰- کدام موارد از رویدادها و تحولات انگلستان در قرن ۱۳ میلادی است؟

- الف: همراهی با پاپ بر سر انتصاب اسقف‌ها
ب: به‌وجود آمدن مجلس (پارلمان)
ج: تشکیل ارتش منظم دائمی و تقویت حکومت مرکزی
د: اختلاف با پاپ بر سر اعطای حلقه و عصای اسقفی
- (۱) «ج» و «د» (۲) «الف» و «ب» (۳) «ب» و «د» (۴) «ب» و «ج»

طبق صفحه 168 تاریخ 2، فرمانروایان جدید انگلیس و ایتالیا، برای افزایش قدرت اقدام به تاسیس ارتش دائمی و تقویت حکومت مرکزی کردند، و بر اساس صفحه 26 تاریخ 3 مجلس پارلمان انگلیس در قرن 13 تاسیس شده است.

۱۱۱- در کدام رویدادها، علما و مراجع نجف نقش داشتند و از مبارزات مردمی علیه استبداد حمایت کردند؟

- الف: مقاومت مردم و مجلس شورای ملی در برابر قرارداد ۱۹۰۷
ب: مهاجرت مردم و روحانیون معترض به شهر ری (مهاجرت صغری)
ج: مقاومت مردم تبریز در دوره استبداد صغیر
د: مخالفت مردمی با بنای بانک استقراضی روس در یک قبرستان متروک
- (۱) «ج» - «د» (۲) «الف» - «ب» (۳) «ب» - «ج» (۴) «الف» - «د»

طبق تاریخ 3، علمای نجف فقط در دو اقدام (1: مقاومت مردم تبریز 2) و مخالفت با تاسیس بانک روس، از مبارزات مردمی حمایت کردند.

۱۱۲- کدام موارد درباره روشنفکران دوره رضاشاه، درست است؟

الف: راه ترقی را در حذف سنن ایرانی می‌دانستند.

ب: شاه را به تقلید از برنامه‌های آتاتورک تشویق کردند.

ج: خواستار اجرای تغییراتی بودند که در نهایت سبب تثبیت موقعیت شاه می‌شد.

د: از شاه خواستند از دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی جلوگیری کند.

۱) «ب» و «د» ۲) «الف» و «ج» ۳) «الف» و «ب» ۴) «ج» و «د»

پر اساس صفحه 95،96 روشنفکران دوره رضا شاه، دیدگاهی مشابه با موارد الف و ج داشتند

۱۱۳- کدام مورد درباره موقعیت و اقدامات اولین رئیس جمهور ایران (۱۳۶۰-۱۳۵۹ ش)، درست است؟

۱) طبق قانون اساسی، فرماندهی کل قوا را عهده‌دار بود و شورای انقلاب را منحل کرد.

۲) امام خمینی(ره)، علاوه بر تنفیذ حکم ریاست جمهوری، ریاست شورای انقلاب را به وی واگذار کرد.

۳) نیروهای سپاه پاسداران و ارتش را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و از خط امام فاصله گرفت.

۴) از پذیرش نظر نمایندگان برای نخست‌وزیری محمد جواد باهنر امتناع کرد و به سازمان مجاهدین خلق نزدیک شد.

اولین رئیس جمهور ایران بنی صدر بود که در مورد او فقط گزینه 2 صحیح می‌باشد (صفحه 146 تاریخ 3)

علت غلط بودن سایر موارد: 1) شورای انقلاب را منحل نکرد. 3) او فقط سپاه را در تنگنا قرار داد، نه ارتش.

4) پیشنهاد مجلس نخست وزیری رجایی بود نه باهنر

مهدی تیموری کنکور نوبت دوم 1403، رشته انسانی درس تاریخ

* پاسخنامه تشریحی درس جغرافیا کنکور سراسری تیر ۱۴۰۳ *

فرشته مظاهری

دانشجو آموزش جغرافیا، ورودی ۱۴۰۲- دانشگاه فرهنگیان امیرکبیر کرج

۱۱۴) گزینه ۲

کوه های دماوند، سبلان و سهند بر اثر فعالیت های آتشفشانی تشکیل شده اند. (رد گزینه های ۳ و ۴)
در گزینه {۱} کوه سهند در منطقه کوهستانی آذربایجان و کوه تخت سلیمان در منطقه کوهستانی البرز قرار دارد و در گزینه {۲} کوه دماوند در منطقه کوهستانی البرز و کوه سبلان در منطقه کوهستانی آذربایجان قرار دارد. در نتیجه بخش اول هر دو گزینه صحیح می باشد. در متن کتاب هیچ گونه اشاره به تشکیل کوه تخت سلیمان توسط فعالیت های آتشفشانی نشده است (رد گزینه ۱) بنابراین بهترین جواب گزینه {۲} می باشد.

۱۱۵) گزینه ۱

باتوجه به شکل {ج} محدوده کوچک تری دارد و زیرمجموعه {ب} است بنابراین مطابق کتاب درسی {ج} باید تابع {ب} باشد نه بالعکس!!! همان گونه که بخش تابع شهرستان است، نه شهرستان تابع بخش!!! (رد گزینه ۲)

ایران از سال ۱۳۱۶ دارای ۱۰ استان بود و در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ۲۴ استان داشت، پس در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ۲۴ استان داشت نه قبل از انقلاب!!! (رد گزینه ۳)

کوچک ترین واحد تقسیمات کشوری دهستان می باشد، نه بخش!!! (رد گزینه ۴)

۱۱۶) گزینه ۴

عبارات (الف) و (ج) به کاهش شهرنشینی اشاره می کنند درحالی که عبارات (ب) و (د) اشاره به افزایش شهرنشینی دارد. در نتیجه (الف) و (ج) در جبهه مخالف (ب) و (د) قرار دارد. (رد گزینه های ۱ و ۳)

عبارات (ب) و (د) برخلاف عبارات (الف) و (ج) موجب افزایش شهرنشینی می شوند و نه کاهش آن!!! (رد گزینه ۲)

۱۱۷) گزینه ۲

در ناحیه معتدله بر اثر صعود هوا، منطقه فشار کم ایجاد می شود. (رد گزینه های ۱ و ۴)

هر چه ارتفاع افزایش یابد، بلندی و درجه رشد گیاهان کمتر می شود؛ نه بیشتر!!! (رد گزینه ۳)

۱۱۸) گزینه ۳

در کلوت ها مواد نرم تر (رد گزینه های ۴ و ۲) و در دشت های ریگی مواد ریزتر (رد گزینه ۱) انتقال می یابد (رد گزینه های ۴ و ۱) و در کلوت ها مواد سخت تر (رد گزینه ۴) و در دشت های ریگی مواد درشت تر در همان مکان باقی می ماند. (رد گزینه های ۴ و ۱)

۱۱۹) گزینه ۲

الف: کجا {کشورهای پیرامون} (رد گزینه های ۴ و ۳)

ب: چه چیز {عدم شرایط توسعه صنعتی} (رد گزینه های ۱ و ۳ و ۴)

ج: چرا {کمبود نیروی کار ماهر و متخصص} (رد گزینه ۱)

د: چطور {پرورش و پرداخت هزینه افراد متخصص و جذب آنها در کشور های پیرامون} (رد گزینه ۳)

۱۲۰) گزینه ۱

در واقع گروه {الف} به کشور های پیرامون و گروه {ب} به کشورهای مرکز اشاره دارد. در کشور های گروه {الف} ارزش واردات بیشتر از صادرات می باشد در نتیجه موازنه منفی رایج تر است. (رد گزینه ۲) در کشور های گروه {ب} ارزش صادرات بیشتر از واردات می باشد و موازنه تجاری مثبت می باشد. (رد گزینه ۳)

در کشور های گروه {ب} یا {پیشرفته} فعالیت های نوع سوم و چهارم رایج تر هستند بر فعالیت های نوع اول و دوم غلبه دارند نه بالعکس!!! (رد گزینه ۴)

۱۲۱) گزینه ۳

هرچقدر همگونی فرهنگی بیشتر باشد، قدرت ملی نیز افزایش می یابد؛ در نتیجه هر چقدر همگونی فرهنگی کمتر باشد، قدرت ملی کمتر و شرایط نامناسب تر خواهد بود. (رد گزینه های ۴ و ۱)

بهترین شکل برای یک کشور، شکل جمع و جور است. نظارت حکومت در کشور های طویل، دنباله دار و چندتکه با مشکل مواجه است و می تواند قدرت ملی را در شرایط نامناسبی قرار دهد. (رد گزینه ۲)

۱۲۲) گزینه ۴

هر دو عبارت {الف} و {ب} در پیرامون فعالیت های اقتصادی مطرح شده اند. براساس کتاب درسی مهم ترین ملاک تفاوت شهر و روستا، فعالیت اقتصادی آنها می باشد و متداول ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیت است.

هر دو عبارت درباره فعالیت اقتصادی می باشد و هیچ اشاره ای به جمعیت نشده است (رد گزینه های ۱ و ۲ و ۳)

۱۲۳) گزینه ۳

لوکوموتیو های بخاری در اوایل قرن نوزدهم نه بیستم!!! (رد گزینه ۱) در انگلستان ساخته شدند.

بهترین نوع لوکوموتیو ها از نظر سازگاری با محیط زیست، لوکوموتیو های الکتریکی یا برقی می باشد. (رد گزینه ۲)

لوکوموتیو های دیزلی جای خود را به لوکوموتیو های الکتریکی دادند نه بالعکس!!! (رد گزینه ۴)

۱۲۴) گزینه ۱

نواحی که دچار خشکسالی می شوند، تغییر می کنند و ثابت نیستند. (رد گزینه های ۲ و ۴)

منطقه وقوع خشکسالی ممکن است یک ناحیه کوچک، یک استان یا کل یک کشور باشد و سال به سال تغییر کند.

(رد گزینه ۳ و ۲)

۱۲۵) گزینه ۴

اگر بخواهیم ۴ عبارت ذکر شده را به ترتیب شکل گیری و پیدایش مرتب کنیم به صورت {الف ← د ← ب ← ج} خواهد بود.

گزینه ۱: د ← الف ← ب (رد گزینه ۱)

گزینه ۲: ج ← الف ← ب (رد گزینه ۲)

گزینه ۳: ب ← الف ← د ← ج (رد گزینه ۳)

گزینه ۴: الف ← د ← ب ← ج

فلسفه و منطق

سؤال ۱۲۶: گزینه ۱

بنابر متن کتاب درسی، «علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، منطق نام دارد. منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند. ایشان قواعد یرا که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری یا اصطلاحاً مغالطه (سفسطه) نشویم، مشخص کرده‌اند.» بنابراین می‌توان گفت که منطق نوعی توجه (بررسی و تحقیق) به فرایند اندیشه انسان و شناخت آن و قواعد آن و آسیب‌های آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ارسطو قواعد ذهنی را گسترش نداد.

گزینه «۳»: بیماری‌های ذهن (مغالطات) به صورت کلی قابل درمان نیستند. یعنی این‌طور نیست که با دانستن منطق ذهن دیگر امکان مغالطه را نداشته باشد بلکه می‌توان با به‌کار بستن قواعد منطق از وقوع مغالطات تا حدی جلوگیری کرد.

گزینه «۴»: آموختن منطق باعث پیچیده شدن استدلال‌ها نمی‌شود.

سؤال ۱۲۷: گزینه ۴

در گزینه «۴»، دو مفهوم «حیوان» و «انسان» با هم عموم و خصوص مطلق دارند.

سؤال ۱۲۸: گزینه ۲

قضیه موجود در گزینه «۲» را می‌توان با سور بیان کرد و در نتیجه محصوره است. این گزینه را می‌توان به این شکل بیان کرد: تمام دارندگان دفترچه بیمه، رایگان ویزیت شدند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعل این جمله امری است و اصلاً قضیه نیست.

گزینه «۳»: این گزینه در مورد یک خانواده‌ی خاص است و در نتیجه شخصیه است.

گزینه «۴»: در این گزینه در مورد «صاحبان مشاغل آزاد» به عنوان یک مجموعه سخن گفته شده نه در مورد هر یک از مصادیق آن به صورت انفرادی و در نتیجه شخصیه است نه محصوره.

سؤال ۱۲۹: گزینه ۱

اگر قضیه «بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول شدند» کاذب باشد در نتیجه «هیچ یک از معلمان ما در مسابقه دو، نفر اول نشدند.» صادق خواهد بود و در نتیجه متداخل آن یعنی «بعضی از معلمان ما در مسابقه دو، اول نشدند.» نیز صادق خواهد بود.

سؤال ۱۳۰: گزینه ۳

چون «ب» در مقدمه‌ی قیاس هست اما در نتیجه نیست، در نتیجه می‌فهمیم که «ب» حد وسط است. از آنجایی که حد وسط در یک مقدمه علامت منفی دارد باید در مقدمه دیگر علامت‌اش منفی باشد. در همه گزینه‌ها علامت «ب» منفی است به جز گزینه «۳» که جواب صحیح خواهد بود.

سؤال ۱۳۱: گزینه ۲

این گزینه را می‌توان به این شکل مطرح کرد: اگر از منبع صدا دور باشیم، صدا ضعیف‌تر است؛ صدا ضعیف است پس از منبع صدا دور هستیم. از آنجایی که مقدمه دوم این قیاس استثنایی، در واقع همان تالی است بنابراین در این قیاس وضع تالی رخ داده است و مغالطه آمیز خواهد بود.

سؤال ۱۳۲: گزینه ۴

گزینه «۴» در واقع به نحوی ارتباط به تاریخ دارد و برای پاسخ گویی به این پرسش باید به استناد اطلاعات تاریخی، بگوییم که نظر رواقیون در مورد یک موضوع خاص چه بوده است. از طرف مقابل سایر گزینه‌ها پرسش‌های اساسی و بنیادینی را مطرح می‌کنند که موضوع فلسفه است.

سؤال ۱۳۳: گزینه ۴

یکی از جملات معروف تالس که از او نقل شده است، این قول است که: «همه چیز پر از خدایان است.» این دیدگاه به وضوح اسطوره‌ای است و به جنبه‌ی اسطوره‌ای و نمادین و تمثیلی اندیشه‌ی تالس مربوط است. بنابراین می‌توان گفت که تالس که به توان نخستین فیلسوف یونانی شناخته می‌شود، علاوه بر افکاری که همچنان رنگ و بوی اسطوره‌ای داشت، از زبان عقل نیز برای تبیین تغییرات جهان استفاده کرده است.

سؤال ۱۳۴: گزینه ۱

سقراط در مقام دفاع در برابر این اتهام ملتوس که او را متهم می‌کرد که جوانان را گمراه می‌کند گفت که او چون جهل کسانی که مدعی دانایی هستند را برملاء می‌کند، افراد فکر می‌کنند که او جواب سؤالاتی که خود مطرح می‌کند را می‌داند و به همین خاطر از او پیروی می‌کنند. بنابراین قصد سقراط گمراه کردن جوانان نیست بلکه به دنبال یافتن دانای حقیقی است.

سؤال ۱۳۵: گزینه ۱

اساس بررسی‌های علمی و تجربی، اصولی مانند علیت و سنخیت علی و معلولی است که خود از شناخت تجربی به دست نیامده‌اند بلکه از جمله‌ی قواعد عقلی می‌باشند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: خطای حس را عقل تشخیص می‌دهد نه خود حس و از طرف دیگر، عقل نیز هم مرتکب خطا می‌شوند و هم خودش خطای خودش را تشخیص می‌دهد و به همین خاطر این موضوع تفاوت حس با سایر طرق شناخت نیست.

گزینه «۳»: عقل است که به ما می‌گوید از هر چیزی چه استفاده‌ای بکنیم.

گزینه «۴»: نسبت تهذیب نفس برای شناخت شهودی مانند حواس پنجگانه برای شناخت حسی نیست چون اساساً شناخت شهودی بر خلاف شناخت حسی، بی‌واسطه است.

سؤال ۱۳۶: گزینه ۴

پراگماتیست‌ها با این که یگانه ابزار شناخت حس می‌دانند اما معتقدند که همین ابزار نیز حقیقت را به ما نشان نمی‌دهد بلکه سودمندی دانسته‌هاست که حقیقت را نمایان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کانت نبود که منشاء ظهور تجربه‌گرایی شد؛ خود کانت متأثر از تجربه‌گرایی بود.

گزینه «۲»: هیچ تجربه‌گرایی نقش عقل در شناخت تجربی را منکر نمی‌شوند.

گزینه «۳»: این گزینه دقیقاً برعکس بیان شده؛ از نظر کانت تصویرها و داده‌های حسی توسط حواس و بعدیت زمانی توسط قوه ادراکی فهمیده می‌شود.

سؤال ۱۳۵: گزینه ۴

کانت معتقد است که فعل اخلاقی باید فقط به خاطر پیروی از وجدان اخلاقی صورت گیرد. دقیقاً مانند همان چیزی در گزینه «۴» بیان شده است.

سؤال ۱۳۸: گزینه ۱

قضیه «مجموع زوایای داخلی مثلث ۱۸۰ درجه است.» یک قضیه ضروری است اما نیازمند دلیل است. گزینه «۱» نیز به همین شکل است. این که قضیه قابل صدق و کذب است ضروری است اما نیازمند دلیل می‌باشد. حمل «راست قامت» بر «انسان» ضروری نیست. حمل «اندیشنده» بر «انسان» و «دانش» بر «تصدیق» نیز ذاتی است و نیازمند دلیل نیست.

سؤال ۱۳۹: گزینه ۳

اگر معلول بدون علت هستی‌بخشش وجود یابد درست مانند آن است که در یک ترازوی سالم که دو کفه مساوی دارد، یکی از کفه‌ها ناگهان از حالت تعادل خارج شود و پایین برود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مورد مثال صورت سؤال حتی علت ناقصه نیز وجود ندارد.

گزینه «۳»: اگر علت تامه از قبل وجود داشته باشد و معلول به وجود نیامده باشد مثل این است که با وجود سنگین‌تر بودن یک کفه ترازو، ترازو در حالت تعادل بماند.

گزینه «۴»: همه معلول‌ها ممکن بالذات هستند برای وجود نیاز به علت دارند. این امکان ذاتی در واقع همان متعادل بودن دو کفه یک ترازو بدون این که وزنه‌ای در یکی از طرفین باشد است.

سؤال ۱۴۰: گزینه ۲

«ضرورتاً موجود» نام و صفتی است که برای انتساب خداوند به آن ضروری نیست که موجودی غیر خودش را در نظر بیاوریم. یعنی برای این که بتوان گفت خداوند موجودی است که ضرورتاً وجود دارد لازم نیست تا موجود دیگری در نظر گرفته شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «شریف‌ترین موجود» یعنی موجودی که از میان موجودات دیگر، بیشتری شرافت را داشته باشد. بنابراین باید موجودات دیگری باشند که خداوند بخواد شریف‌ترین این مجموعه موجودات باشد. این گزینه به برهان درجات کمال ارسطو ارجاع دارد.

گزینه «۳»: محرک نامتحرک که اثبات وجود آن نتیجه نهایی برهان حرکت ارسطوست، در واقع مسلتزم این است که موجودات متحرکی باشند تا در نتیجه به این برسیم که موجودی باید باشد که این موجودات را حرکت بدهد بدون این که خودش متحرک باشد و در نتیجه اطلاق این صفت به باری تعالی نیز مسلتزم ملاحظه‌ی مخلوقات است.

گزینه «۴»: دمیورژ در واقع به معنی صانع است و بنابراین قطعاً باید مخلوقات را در کنار خداوند فرض کرد تا بشود این صفت را به او اطلاق کرد.

سؤال ۱۴۱: گزینه ۱ و ۳ - سؤال نادرست است.

بدیهی است که اساسی‌ترین تفاوت هر دو برهانی، تفاوت‌های آن دو در مقدمات‌شان است و در نتیجه گزینه «۱» پاسخ صحیحی خواهد بود. از طرف دیگر این گزاره نیز درست است که فارابی دو برهان دارد که یکی در مورد اثبات محال بودن تسلسل علل نامتناهی و دیگری در اثبات خداوند به وسیله‌ی آن است. اگر در سؤال گفته شده بود که فارابی فقط دو برهان دارد، گزینه «۳» غلط می‌بود اما اکنون که این مورد ذکر نشده است، این گزینه نیز صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مقدمات برهان ملاصدرا با برهان ابن‌سینا متفاوت است.

گزینه «۴»: برهان ابن‌سینا حتی در حالی که به فرض، موجودات نامتناهی باشند نیز کارآمد است.

سؤال ۱۴۲: گزینه ۳

معنای رایج عقل میان مردم همان عقل به معنی قوه‌ی شناخت است و بنابراین گزینه‌های «۱» و «۲» رد می‌شوند. عقل با آن که ذاتی انسان است اما اینطور نیست که انسان به بدو تولد از آن برخوردار باشد و در بدو تولد صرفاً یک استعداد است. (رد گزینه «۴»)

عقل هم می‌تواند درباره‌ی هست و نیست (عقل نظری) و هم در مورد بایدها و نبایدها (عقل علمی) تحقیق کند و حکم صادر کند.

سؤال ۱۴۳: گزینه ۴

نهضت ترجمه باعث شد که آثار فلسفی به عربی ترجمه شود و با بهره‌گیری از آن مباحث اعتقادی به صورت مستحکم‌تری بیان شود و همچنین دانشمندی نیز در علوم تجربی و طبیعی ظهور کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ظهور اولین فیلسوفان مسلمان برای قرن دوم هجری است.

گزینه «۲»: گسترش بحث‌های اعتقادی خود حیات عقلی است نه این که منجر به آن شود.

گزینه «۳»: در نهضت ترجمه آثار به عربی ترجمه شدند نه این که از عربی به زبان‌های دیگر ترجمه شوند.

سؤال ۱۴۴: گزینه ۳

به گفته‌ی قطب‌الدین رازی: «حکمت اشراق، حکمتی است که اساس آن و بنیان آن اشراق است. اشراق نیز عبارت است از کشف و شهود». بنابراین اساس حکمت اشراقی، شهود قلبی است البته اگر یک دستگاه فکری بخواهد، فلسفه نام بگیرد باید حتماً در قالب عقلانی بیان شده باشد و در نتیجه حکمت اشراق نیز از این قاعده مستثنی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ریاست جامعه لزوماً به دست حکیم متأله نیست.

گزینه «۲»: نفس انسانی اساساً متعلق به شرق است و جنبه‌ی نورانی وجود انسان است. این کل وجود انسانی است که به واسطه‌ی حجاب بدن و جسم، در مغرب وسطی جای گرفته است.

گزینه «۳»: دلیل نام گذاری حکمت اشراق به این نام، این نیست که ظهور دست‌آوردهای فکری حکیمان اهل فارس است، بلکه به همان دلیلی است که در صدر پاسخ‌نامه بیان شد.

سؤال ۱۴۵: گزینه ۱

علامه طباطبایی کتابی دارد به نام «اصول فلسفه و روش رئالیسم» که در آن مباحث فلسفه اسلامی را در مقابل فلسفه‌های ماتریالیستی و مارکسیستی بیان می‌کند و روشی تطبیقی دارد که تا آن زمان در میان مسلمانان سابقه نداشته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اینطوری نبود که کلاس‌های ایشان از ابتدا حضورشان در قم شلوغ و پررونق باشد.

گزینه «۳»: روش تفسیری قرآن‌به‌قرآن را علامه طباطبایی از آیت‌الله قاضی آموخت نه امام خمینی.

گزینه «۴»: ارتباط ایشان با خاورشناسان و فیلسوفان خارجی باعث تألیف کتاب‌هایی شد که منجر به آشنایی بیشتر با تشیع شد.

Konkur.in

۱۴۶- کدام مورد به ترتیب، مربوط به ویژگی‌های هر یک از کسب‌وکارهای «تعمیرکاران، تعاونی کشاورزان پنبه، شرکت سهامی و مؤسسه حمایت از کودکان» است؟

- ۱) آزادی عمل - ایجاد زنجیره توزیع - مقیاس تولید بالا - مأموریتی غیر سودآور
- ۲) کوچک مقیاس - مالکیت کامل سود - امکان افزایش سرمایه - تأمین نیازمندی‌های اعضا
- ۳) بار سنگین مسئولیت - حق رأی بر مبنای مالکیت سرمایه - تأخیر در تصمیم‌گیری - مشکل تأمین مالی
- ۴) تخصص‌گرایی - محدوده عمل ملی و بین‌المللی - قوانین پیچیده‌تر - تقسیم سود به تناسب مالکیت سرمایه

پاسخ صحیح: گزینه «۱» / صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹ کتاب درسی / درس ۲: انتخاب نوع کسب‌وکار

- نمونه‌هایی از کسب و کارهای شخصی: مشاغل خویش فرمایی (مانند تعمیرکاران خودرو و لوازم خانگی)، بنگاه‌های معاملات ملکی، خرده‌فروشان، کشاورزان، صنعتگران خرد و هنرمندان / در زمینه‌های تخصصی مانند پزشکی، دندان‌پزشکی، وکالت و حسابداری اغلب کسب و کارها شخصی‌اند.

مزایای کسب و کار شخصی	معایب کسب و کار شخصی
راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک	بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما بر می‌گردد، حتی در ناخوشی و سفر)
آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)	مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
مالکیت کامل سود	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی
منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید)	—

تعاونی کشاورزان پنبه: تعاونی

تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند. - به عنوان مثال: تعاونی کشاورزی را عده‌ای از کشاورزان تشکیل می‌دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آن‌ها کمک کند.

شرکت سهامی:

مزایای ایجاد شرکت (سهامی)	معایب ایجاد شرکت (سهامی)
مسئولیت محدود برای سهام‌داران (ضرر و بدهی سهام‌داران محدود به میزان سهام)	هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر
امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی (از طریق افزایش سهام‌داران یا افزایش سرمایه آن‌ها و نیز وام‌های بانکی)	تأخیر در تصمیم‌گیری
امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و قیمت پایین‌تر نسبت به رقبا)	پیچیدگی در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت‌های غیر فردی
تخصص‌گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه)	تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام
—	قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

مؤسسه حمایت از کودکان: مؤسسه غیرانتفاعی و خیریه

- یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیر تجاری شکل گرفته است. - این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند؛ مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و ... - محدوده عمل آن‌ها گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

۱۴۷- در صورتی که درآمد کارگاهی در سال گذشته چهار برابر هزینه‌های تولید آن کارگاه و سود حاصل بیست و چهار

میلیون تومان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟

الف: هزینه‌های تولید آن کارگاه، چند میلیون تومان بوده است؟

ب: میزان درآمد کارگاه در سال گذشته، چند میلیون تومان بوده است؟

ج: مبلغ قابل محاسبه برای پرداخت مهم‌ترین نوع مالیات این واحد تولیدی، چند میلیون تومان بوده است؟

(۱) ۲۴ - ۳۰ - ۶ (۲) ۳۲ - ۲۴ - ۶ (۳) ۲۴ - ۳۲ - ۸ (۴) ۳۲ - ۳۲ - ۸

پاسخ صحیح: گزینه «۳» / صفحه‌های ۸، ۹، ۶۱ و ۶۲ کتاب درسی / درس ۱: کسب و کار و کارآفرینی - درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

(الف)

هزینه‌های تولید $4x =$ درآمد کارگاه

$x =$ هزینه‌های تولید

سود = ۲۴ = میلیون تومان

هزینه‌های تولید - هزینه‌های تولید $4x =$ سود \Rightarrow هزینه‌های تولید - درآمد = سود

میلیون تومان $8 = \frac{24}{3} = x \Rightarrow 24 = 3x \Rightarrow x = \frac{24}{3} = 8$

(ب)

میلیون تومان $32 = 4 \times 8 =$ هزینه‌های تولید $4x =$ درآمد کارگاه

(ج)

اگر طراح به این قسمت از کتاب که متأسفانه در قسمت بیشتر بدانیم طرح شده است توجه کند، مبلغ مورد نظر برای پرداخت مالیات سود (۲۴ میلیون تومان) خواهد بود و گزینه «۳» پاسخ صحیح خواهد بود.

۲۰ درصد کسر می‌شود		
درآمد شخص حقیقی از اشتغال به مشاغل تجاری، خدماتی و پزشکی به صورت کل فروش کالا و خدمات پس از کسر هزینه‌ها	مالیات بر درآمد مشاغل	
مبنای مالیات اظهارنامه‌ای است که باید پر کنند و تا قبل از تیرماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل کار خود تسلیم نمایند.		

اما اگر به این قسمت توجه نشود و صرفاً منظور عنوان مالیات باشد، مبلغ مورد نظر برای پرداخت مالیات درآمد (۳۲ میلیون تومان) خواهد بود و گزینه «۴» پاسخ صحیح خواهد بود.

۱۴۸- تولیدکننده‌ای به دلیل سفارش مشتریان، تولید خود را از نقطه «الف» به نقطه «ب» جابه‌جا نمود. در شرایط جدید، کدام مورد هزینه فرصت را به درستی نشان می‌دهد؟ (قیمت هر واحد شکلات ۲۵۰۰ تومان و قیمت هر عدد بستنی ۴۵۰۰ تومان است.)

(۱) هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۲۱ میلیون تومان است.

(۲) هزینه فرصت انتخاب جدید، برابر ۱۵ میلیون تومان است.

(۳) مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۷ میلیون تومان است.

(۴) مابه‌التفاوت هزینه فرصت انتخاب قبل و انتخاب جدید ۱۲ میلیون تومان است.

پاسخ صحیح: گزینه «۲» / صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸ کتاب درسی / درس ۴: مرز امکانات تولید

در نقطه «الف» ۹۰۰۰ عدد شکلات و ۲۰۰۰ عدد بستنی تولید می‌شود.

در نقطه «ب» ۳۰۰۰ عدد شکلات و ۵۳۳۳ عدد بستنی تولید می‌شود.

بنابراین هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب»، ۶۰۰۰ عدد شکلاتی است ($9,000 - 3,000 = 6,000$) که از تولید آن صرف‌نظر شده است،

اما در صورت سؤال ارزش هزینه فرصت به ریال خواسته شده است و نه براساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف‌نظر کرده‌ایم؛ در نتیجه خواهیم

داشت:

ارزش هر واحد از کالایی که از تولید آن صرف‌نظر شده است \times تعداد (واحد) کالایی که از تولید آن صرف‌نظر شده است = ارزش هزینه فرصت

$$= 6,000 \times 2,500 = 15,000,000 = 15 \text{ میلیون تومان}$$

۱۴۹- با توجه به جدول زیر، با فرض اینکه هر سه کشور از نظر عوامل تولید یکسان هستند، پاسخ پرسش‌های زیر،

به ترتیب از «الف» تا «ج»، کدام است؟

الف: کدام کشور در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد؟

ب: اگر هزینه فرصت تولید کالای «الف» در کشور کنیا ۴۵۰ واحد، کالای «ب» ۵۴۰ واحد و کالای «ج» ۳۹۹

کشور	محصول	«الف» (واحد)	«ب» (واحد)	«ج» (واحد)
ترکیه		۷۹۰	۱۵۴۰	۱۲۳۵
آلمان		۹۷۰	۸۵۰	۷۰۷
کنیا		۵۸۰	۳۹۸	۶۹۰

واحد باشد، این کشور در تولید چه کالایی مزیت نسبی دارد؟

ج: کدام مورد، در رابطه با کشور آلمان درست است؟

۱) آلمان - «ج» - در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۲) ترکیه - «ج» - با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۳) آلمان - «ب» - در تولید کالای «الف» و «ب» از مزیت مطلق برخوردار است و باید کالای «ج» را از ترکیه وارد کند.

۴) ترکیه - «ب» - با اینکه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد، اما بهتر است کالای «ج» را از کنیا وارد کند.

پاسخ صحیح: گزینه ۲ / صفحه‌های ۷۲ و ۷۳ کتاب درسی / درس ۲: تجارت بین‌الملل

الف) ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای «ب» بیشتری تولید می‌کند (۱۵۴۰ واحد) در نتیجه در تولید کالای «ب» مزیت مطلق دارد.

(ب)

نام کشور	هزینه فرصت	«الف» (واحد)	«ب» (واحد)	«ج» (واحد)
کنیا		۴۵۰	۵۴۰	۳۹۹

در کشور کنیا کالای «ج» با هزینه فرصت کمتری در مقایسه با سایر کشورها تولید می‌شود، در نتیجه کنیا در تولید کالای «ج» مزیت نسبی دارد و باید منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید این کالا اختصاص دهد.

ج) آلمان در مقایسه با سایر کشورها کالای «الف» بیشتری تولید می‌کند (۹۷۰ واحد) در نتیجه در تولید کالای «الف» مزیت مطلق دارد.

ترکیه در مقایسه با سایر کشورها کالای «ج» بیشتری تولید می‌کند (۱۲۳۵ واحد) در نتیجه در تولید کالای «ج» مزیت مطلق دارد.

بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از یکدیگر بگیرند.

آلمان کالای «الف» را در داخل تولید کند (و همچنین کالای «الف» مازاد خود را به سایر کشورها صادر کند) و کالای «ج» مورد نیاز خود را از کشور ترکیه وارد کند.

- ۱۵۰- هر کدام از موارد زیر به ترتیب، به کدام نوع مالیات اشاره دارد؟
- معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می شوند.
- مهم ترین نوع مالیات است.
- آنچه از مالیات ستانی مضاعف جلوگیری می کند.
(۱) مالیات بر مصرف - ثروت مؤدی - ارث
(۲) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر دارایی - مالیات بر ارث
(۳) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر درآمد اشخاص - مصرف
(۴) تعرفه های گمرکی - مالیات بر درآمد اشخاص - ارزش افزوده

پاسخ صحیح: گزینه «۴» صفحه های ۶۱ تا ۶۳ کتاب درسی / درس ۶: نقش دولت در اقتصاد چیست؟

- حقوق و عوارض گمرکی (تعرفه های گمرکی) علاوه بر این که یکی از راه های درآمدزایی دولت ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می شوند.
- مالیات بر درآمد اشخاص مهم ترین نوع مالیات است.
- مالیات بر ارزش افزوده از مالیات ستانی مضاعف جلوگیری می کند، چرا که مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می شود.

۱۵۱- کدام مورد، تفسیر اقتصاددانان نسبت به دو گزاره زیر است؟

- با آنکه درآمد مصرف‌کنندگان تغییر نکرده است، با افزایش قیمت، تقاضا برای آن افزایش می‌یابد.
- با آنکه قیمت نان ثابت است ولی با افزایش درآمد، نان کمتری می‌خرند.
- ۱) قانون تقاضا برای کلیه کالاها یکسان است به شرط اینکه فقط قیمت یک کالا تغییر کند و سایر عوامل ثابت باشد.
- ۲) پیش‌بینی قیمت آینده و تغییر سلیقه مصرف‌کننده برای کالاهای مکمل و جانشین اثر یکسانی دارد.
- ۳) پیش‌بینی قیمت کالا در آینده و ویژگی کالای پست، دو رفتار مغایر با قانون تقاضا را توجیه می‌کند.
- ۴) افزایش درآمد مصرف‌کننده، رفتار مغایر با قانون تقاضا را توضیح می‌دهد.

پاسخ صحیح: گزینه «۳» صفحه‌های ۴۸ و ۴۹ کتاب درسی / درس ۵: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟

- مقدار تقاضا از یک کالا با قیمت آن رابطه‌ای عکس دارد.
 - با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش می‌یابد و بالعکس!
- ← به این رابطه، «قانون تقاضا» می‌گویند.

قانون تقاضا برای کلیه کالاها یکسان است به شرط اینکه فقط قیمت یک کالا تغییر کند و سایر عوامل ثابت باشد.

- در شرایطی که در جامعه تورم داریم و مصرف‌کنندگان پیش‌بینی افزایش قیمت کالاها را در آینده دارند، میزان خرید و تقاضای خود را افزایش می‌دهند.

- کالای پست: به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد، تقاضا برای آن کاهش می‌یابد. (علت کاهش تقاضا این است که مصرف‌کنندگان با افزایش درآمدشان به جای مصرف آن کالا روی به مصرف کالاهایی می‌آورند که کیفیت بالاتری داشته باشند.) با فرض ثابت بودن قیمت کالا، تقاضا برای کالای پست به صورت معکوس با درآمد ارتباط دارد. افزایش درآمد سبب کاهش در مقدار تقاضای کالای پست در هر قیمت می‌شود.

در نتیجه با توجه به این دو گزاره می‌توان نتیجه گرفت: «پیش‌بینی قیمت کالا در آینده و ویژگی کالای پست، دو رفتار مغایر با قانون تقاضا را توجیه می‌کند.»

۱۵۲- دولت‌ها با چه هدفی، تعرفه‌های واردات را افزایش می‌دهند؟

- (۱) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه سیاسی نزدیک به هم دارند.
- (۲) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر
- (۳) کاهش تنش و اختلاف سیاسی و اقتصادی بین کشورها
- (۴) تنظیم بازار از طریق افزایش واردات

پاسخ صحیح: گزینه «۲» صفحه ۷۵ کتاب درسی / درس ۷: تجارت بین‌الملل

سیاست اخذ شده	هدف دولت
وضع و یا افزایش تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاها	حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر
وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها	گسترش روابط اقتصادی خود با کشورهایی با دیدگاه‌های سیاسی نزدیک

۱۵۳- گاهی اقتصاددانان برای محاسبهٔ دهک‌های درآمدی، به جای به‌دست آوردن اختلاف درآمدی، کدام مورد را محاسبه می‌کنند؟

- (۱) اختلاف هزینه‌ای
(۲) خط فقر
(۳) یکی از معیارهای توسعهٔ انسانی
(۴) مجموع «هزینه و پس‌انداز» خانوارها

پاسخ صحیح: گزینهٔ «۱» / صفحهٔ ۱۲۵ کتاب درسی / درس ۱۱: رشد و پیشرفت اقتصادی

گاهی درآمدهای مردم برای به‌دست آوردن شاخص دهک‌ها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به‌دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند در این حالت هزینهٔ خانوار نمایندهٔ درآمد آن است.

۱۵۴- جمعیت کشوری در سال ۹۹، ۷۸,۶۰۰,۰۰۰ نفر بود. این کشور از ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ نفر جمعیت بالاتر از پانزده سال، ۲۷,۴۰۰,۰۰۰ نفر شاغل و ۴,۹۵۰,۰۰۰ نفر بیکار برخوردار بود. پاسخ موارد خواسته شده، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

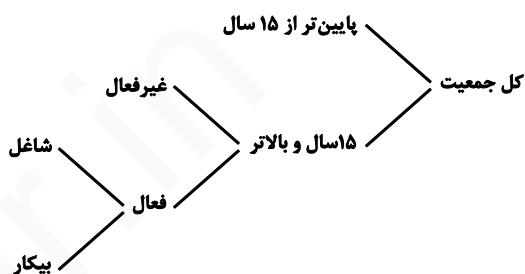
الف: جمعیت پایین تر از پانزده سال

ب: جمعیت غیرفعال

ج: نرخ بیکاری

- (۱) ۱۳/۵ - ۲۳,۴۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۳۵۰,۰۰۰
 (۲) ۱۳/۵ - ۲۲,۸۵۰,۰۰۰ - ۳۲,۳۵۰,۰۰۰
 (۳) ۱۵/۳ - ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ - ۲۳,۴۰۰,۰۰۰
 (۴) ۱۵/۳ - ۲۲,۸۵۰,۰۰۰ - ۲۳,۴۰۰,۰۰۰

پاسخ صحیح: گزینه «۴» / صفحه‌های ۸۵ و ۸۶ کتاب درسی / درس ۸: رکود، بیکاری و فقر

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل کشور

$$\Rightarrow \text{نفر } ۲۲,۴۰۰,۰۰۰ = ۷۸,۶۰۰,۰۰۰ - ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ = \text{جمعیت کل} - \text{جمعیت زیر ۱۵ سال}$$

نفر ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ = ۲۷,۴۰۰,۰۰۰ + ۴,۹۵۰,۰۰۰ = جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

جمعیت فعال + جمعیت غیرفعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$\Rightarrow \text{نفر } ۲۲,۸۵۰,۰۰۰ = ۵۵,۲۰۰,۰۰۰ - ۳۲,۳۵۰,۰۰۰ = \text{جمعیت فعال} - \text{جمعیت ۱۵ سال و بالاتر} = \text{جمعیت غیرفعال}$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ = \frac{۴,۹۵۰,۰۰۰}{۳۲,۳۵۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۱۵/۳ \text{ درصد}$$

۱۵۵- کدام یک از ویژگی‌های پول، برای «بیت کوین» باید اتفاق بیافتد تا به‌عنوان پول رایج شناخته شود؟

- (۱) به راحتی در دسترس همه افراد جامعه باشد.
- (۲) دارای ویژگی سنجش ارزش کالاها و خدمات باشد.
- (۳) مانند پول تحریری، خصوصیت اعتباری آن مورد قبول همه باشد.
- (۴) مانند پول کاغذی دارای پشتوانه نزد بانک مرکزی باشد.

پاسخ صحیح: گزینه «۳» / صفحه ۹۷ / درس ۹: تورم و کاهش قدرت خرید

امروزه پشتوانه پول‌ها، قدرت اقتصادی کشور است نه طلا و ارزهای نگهداری شده نزد بانک مرکزی. در نتیجه اگر «بیت کوین» بخواهد به

عنوان پول رایج در میان مردم شناخته شود باید مانند پول تحریری (چک)، خصوصیت اعتباری آن مورد قبول همه باشد.

۱۵۶- جدول مقابل، شاخص قیمت‌ها را در سه کشور «الف»، «ب» و «ج» نشان می‌دهد. اگر درصد تغییر (epi) برای هر سه کشور یکسان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟

کشور	شاخص قیمت- ها انتهای سال	شاخص قیمت- ها ابتدای سال
«الف»	؟	۷۶,۸۰۰
«ب»	۶۶۱,۲۰۰	۵۷۰,۰۰۰
«ج»	۳۶۳,۰۴۰	؟

الف: شاخص قیمت‌های ابتدایی سال، در کشور «ج» کدام است؟

ب: شاخص قیمت‌های انتهای سال، در کشور «الف» چقدر است؟

$$(۱) ۸۹,۰۸۸ - ۳۱۲,۹۶۵/۵$$

$$(۲) ۸۹,۸۵۸ - ۳۱۲,۵۰۰$$

$$(۳) ۹۰,۲۵۴ - ۳۱۲,۹۶۵/۵$$

$$(۴) ۹۲,۰۰۰ - ۳۱۲,۵۰۰$$

پاسخ صحیح: گزینه «۱» / صفحه ۱۰۱ / درس ۹: تورم و کاهش قدرت خرید

$$\text{تورم} = \frac{\text{شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{شاخص قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال}} \times ۱۰۰$$

$$\text{درصد} = \frac{۶۶۱,۲۰۰ - ۵۷۰,۰۰۰}{۵۷۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۱۶ \Rightarrow \text{تورم کشور «ب»}$$

$$\text{درصد} = ۱۶ = \text{تورم کشور «ج»} = \text{تورم کشور «ب»} = \text{تورم کشور «الف»}$$

$$\text{«الف»} \Rightarrow \frac{۱۶}{۱۰۰} = \frac{x - ۷۶,۸۰۰}{۷۶,۸۰۰} \Rightarrow ۰/۱۶ \times ۷۶,۸۰۰ = x - ۷۶,۸۰۰ \Rightarrow x = ۱۲,۲۸۸ + ۷۶,۸۰۰ = ۸۹,۰۸۸$$

$$\text{«ج»} \Rightarrow \frac{۱۶}{۱۰۰} = \frac{۳۶۳,۰۴۰ - y}{y} \Rightarrow ۰/۱۶y = ۳۶۳,۰۴۰ - y \Rightarrow ۱/۱۶y = ۳۶۳,۰۴۰ \Rightarrow y = \frac{۳۶۳,۰۴۰}{۱/۱۶} = ۳۱۲,۹۶۵/۵$$

راه حل میان‌بر:

تو سؤال‌های این شکلی که نرخ تورم رو به ما داده و شاخص قیمت‌ها در ابتدا و یا انتهای سال رو از ما می‌خواه، می‌شه خیلی راحت به جواب رسید:

$$\text{اول باید عدد تورم را به صورت اعشاری بنویسیم (۰/۱۶)، و بعد آن را با عدد ۱ جمع کنیم: (۱ + ۰/۱۶ = ۱/۱۶)}$$

حالا دو تا حالت پیش می‌آید:

حالت اول (مانند کشور «الف»): شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال رو داریم و باید شاخص قیمت‌ها در انتهای سال رو به دست بیاریم. در نتیجه باید عدد به دست اومده (۱/۱۶) رو در شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ضرب کنیم.

$$۱/۱۶ \times ۷۶,۸۰۰ = ۸۹,۰۸۸$$

حالت دوم (مانند کشور «ج»): شاخص قیمت‌ها در انتهای سال رو داریم و باید شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال رو به دست بیاریم. پس باید شاخص قیمت‌ها در انتهای سال رو بر عدد به دست اومده (۱/۱۶) تقسیم کنیم.

$$\frac{۳۶۳,۰۴۰}{۱/۱۶} = ۳۱۲,۹۶۵/۵$$

۱۵۷- فرض کنید تورم امسال ۳۲٪ بوده و هزینه تولید نیز به همین میزان افزایش یابد. در صورتی که تقاضا هیچ تغییری نکند و تولیدکنندگان بخواهند بدون تحمل زیان به فعالیت خود برای سال آینده ادامه دهند، کدام مورد درباره سود، درست است؟

(۲) نرخ سود افزایش می‌یابد.

(۱) نرخ سود کاهش می‌یابد.

(۴) نرخ سود تغییر نمی‌کند.

(۳) میزان رقم سود تغییر نمی‌کند.

پاسخ صحیح: گزینه «۲» / صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی / درس ۱: کسب و کار و کارآفرینی

قیمت هر واحد کالا \times میزان کالای فروش رفته (= میزان کالای تقاضا شده) = درآمد

$$Q \times P = \text{درآمد در سال جاری}$$

$$C = \text{هزینه‌های تولید در سال جاری}$$

هزینه‌های تولید در سال جاری - درآمد در سال جاری = سود در سال جاری

$$\Rightarrow \text{سود در سال جاری} = (Q \times P) - C$$

تورم (افزایش سطح عمومی قیمت‌ها) در سال جاری باعث می‌شود هم قیمت هر واحد کالای تولیدی و هم میزان هزینه‌های تولید در سال آینده افزایشی به میزان ۳۲ درصد داشته باشند.

اگر تقاضا تغییری نکند در نتیجه میزان کالای به فروش رفته نیز تغییری نخواهد کرد. در نتیجه خواهیم داشت:

$$Q \times (0/32)P = 0/32(Q \times P) = \text{درآمد در سال آینده}$$

$$0/32C = \text{هزینه‌های تولید در سال آینده}$$

هزینه‌های تولید در سال آینده - درآمد در سال آینده = سود در سال آینده

$$\Rightarrow \text{سود سال قبل} = 0/32((Q \times P) - C) = 0/32(Q \times P) - 0/32C = \text{سود در سال آینده}$$

۱۵۸- هریک از عبارت‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

- به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد.

- نرخ سود این سپرده، تا پایان قرارداد تغییر نمی‌کند.

- نرخ سود این سپرده، می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.

- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد، تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

مزیای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری	معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری	
«د»	«الف»	کوتاه‌مدت
«ب»	«ه»	بلندمدت
«و»	«ج»	قرض‌الحسنه

(۱) «و» - «ج» - «د» - «الف»

(۲) «و» - «ب» - «د» - «ه»

(۳) «د» - «ب» - «و» - «ج»

(۴) «د» - «ج» - «و» - «الف»

پاسخ صحیح: گزینه «۲» / صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵ / درس ۱۴: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

- به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، به مشتری امتیاز دریافت وام تعلق می‌گیرد: مزیای حساب‌های بانک‌های قرض‌الحسنه «و»

- نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند: مزیای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ب»

- نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد: مزیای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت «د»

- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد: معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت «ه»

۱۵۹- فردی تعداد ۲۵۰۰ برگه سهام شرکتی را خریداری کرد. بعد از شش ماه کل سهام را به مبلغ ۱۶۰ میلیون فروخت و به میزان ۴۰ میلیون سود کرد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟ (قیمت به تومان می‌باشد).
الف: مبلغ سرمایه‌گذاری، چند میلیون تومان بوده است؟

ب: قیمت اسمی هر برگه سهام، کدام است؟

ج: قیمت بازاری هر برگه سهام، چقدر است؟

$$(۲) \quad ۴۸,۰۰۰ - ۶۴,۰۰۰ - ۱۴۰$$

$$(۱) \quad ۶۴,۰۰۰ - ۴۸,۰۰۰ - ۱۴۰$$

$$(۴) \quad ۴۶,۰۰۰ - ۳۰,۰۰۰ - ۱۲۰$$

$$(۳) \quad ۶۴,۰۰۰ - ۴۸,۰۰۰ - ۱۲۰$$

پاسخ صحیح: گزینه «۳» / صفحه ۱۵۶ / درس ۱۴: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری

(الف)

میزان سود = ارزش سهام فروخته شده در پایان سال = میزان سرمایه اولیه فرد
میلیون تومان $۱۶۰ - ۴۰ = ۱۲۰$ = میزان سرمایه اولیه فرد \Rightarrow

(ب)

میزان سرمایه اولیه فرد
ارزش اسمی هر سهم = $\frac{\text{تعداد سهم خریداری شده}}{\text{میزان سرمایه اولیه فرد}}$

$$= \frac{۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰} = ۴۸,۰۰۰ \text{ تومان}$$

(ج)

ارزش سهام فروخته شده توسط فرد در پایان سال
ارزش بازاری هر سهم = $\frac{\text{تعداد سهم خریداری شده}}{\text{ارزش سهام فروخته شده توسط فرد در پایان سال}}$

$$= \frac{۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰} = ۶۴,۰۰۰ \text{ تومان}$$

۱۶۰- برای خرید لباس، معیارهای «عملکرد، هویت، نیاز، کیفیت و زیبایی» را در نظر بگیرید. کدامیک از معیارها برای هر یک از افراد زیر، ضروری است؟

«کارمند بخش بازرگانی، راهنمای تور گردشگری، پزشک و پرستار بیمارستان، لباس راحتی در منزل»

(۲) نیاز - کیفیت - زیبایی - عملکرد

(۱) زیبایی - هویت - عملکرد - نیاز

(۴) کیفیت - عملکرد - هویت - زیبایی

(۳) عملکرد - زیبایی - کیفیت - هویت

پاسخ صحیح: گزینه «۱» / صفحه ۱۴۴ / درس ۱۳: تصمیم‌گیری در مخارج

در خرید مقایسه‌ای لازم است عوامل مختلفی از قبیل تفاوت در ویژگی‌ها، اندازه‌ها، کیفیت محصول، هویت محصول، عملکرد آن، قیمت و خدمات پس از فروش و... در نظر گرفته شود. انتخاب را به گونه‌ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه، بیشترین منفعت و کمترین هزینه را ببرد.

پاسخ پیشنهادی: گزینه «۱»:

کارمند بخش بازرگانی: زیبایی

راهنمای تور گردشگری: هویت

پزشک و پرستار بیمارستان: عملکرد

لباس راحتی در منزل: نیاز

با آرزوی موفقیت برای تمامی داوطلبان گرامی

تیرماه ۱۴۰۳

سارا شریفی